

ULKOSUOMALAISPARLAMENTIN YHDEKSÄS ISTUNTO 16.-17.6.2017

HELSINGIN YLIOPISTO, HELSINKI

ISTUNNON PÖYTÄKIRJA

1. Istunnon avaus

Puhemies Jarmo Virmavirta avasi ulkosuomalaisparlamentin yhdeksännen istunnon, sen 20-vuotisjuhlaistunnon, kello 9.05, toivottaen edustajat, tarkkailijat ja kutsuvieraat tervetulleiksi. Parlamenttisihteeri esitteli kuulokkeiden tulkkauksenantajat (englanti, ruotsi, suomi). Puhemies totesi, että eduskunnan puhemies Maria Lohela on saapunut paikalle.

2. Tasavallan presidentin tervehdys

Puhemies luki **tasavallan presidentti Sauli Niinistön** tervehdyksen kokoukselle ja ulkosuomalaisille, jonka tervehdyksen ulkosuomalaisparlamentin edustajat kävivät edellisenä päivänä hakemassa Kultarannasta. Tervehdys on tämän pöytäkirjan liitteenä. (Liite 1)

3. Eduskunnan puhemies Maria Lohelan avajaisjuhlapuhe

Avajaisjuhlapuhe on tämän pöytäkirjan liitteenä. (Liite 2)

4. USP:n puhemies Jarmo Virmavirran tervehdys

Puhemies kiitti eduskunnan puhemiestä tämän ystävällisistä sanoista ja kokouksen merkityksen korostamisesta. Puhemies ehdotti, että ennen istunnon aloittamista muistamme edesmennyttä tasavallan presidentti **Mauno Koivistoa** hetken hiljaisuudella (yleisö nousi seisomaan).

Puhemiehen tervehdys on tämän pöytäkirjan liitteenä. (Liite 3)

Puhemies jatkoi, että tässä kokouksessa on läsnä useampia ulkosuomalaisparlamentin asemaa aloitettaessa 20 vuotta sitten ensimmäisessä kokouksessa mukana olleita. Hän pyysi näitä henkilöitä nousemaan seisomaan, jotta heille voidaan taputtaa, erityisesti idean isälle **Ilkka-Christian Björklundille** hänen ansaitsemansa suosionosoitukset. (Noin kaksikymmentä henkilöä nousi seisomaan.) Puhemies kutsui ulkosuomalaisparlamentin alueiden edustajat antamaan näkemyksensä ulkosuomalaisparlamentin toimintaan.

5. Varapuhemiesten puheenvuorot

1. **Risto Söder**, varapuhemies, Australian ja Aasian alue:

Varapuhemies toi tervehdyksen Australiasta ja Aasiasta. Vuonna 1997 ulkosuomalaisparlamentin perustajat eivät osanneet aavistaa mitä toimintalinjat ja muodot tulisivat olemaan. Ne haettiin ensi vuosina. Valtiovallan edustajien vastaanottoon tähän ainutlaatuiseseen toimintaan ei ollut vielä selvillä. Nykyisin 530 järjestöä 39 maasta osallistuu toimintaan. Valtiovaltaan on luotu kiinteät ja menestykselliset suhteet. Emme esitä ainoastaan toimenpiteitä ulkosuomalaisien etujen kehittämiseksi. Haluamme myös antaa panoksemme koko suomalaisen yhteiskunnan kehittämiseen. USP:laiset ovat Suomen lähettiläitä maailmalla, edistämässä Suomen brändiä.

Voimme kiittää monien hallituksen ministereitä, virkamiehiä ja kansanedustajia siitä yhteistyöstä, joka valtiovallan kanssa on vuosien saatossa ulkosuomalaisparlamentin kanssa kehittynyt.

2. **Satu Mikkola**, varapuhemies, Yhdysvaltojen ja Latalalaisen Amerikan alue:

Varapuhemies toi tervehdyksen Yhdysvaltojen ja Latalalaisen Amerikan alueelta. USA:ssa eletään historiallisesti haasteellista aikakautta, jossa joka päivä saattaa tuoda odottamattomia yllätyksiä. Yhdysvalloissa suomalaiset odottavat malttamattomana kirjeäänestys-oikeutta kansallisissa vaaleissa. USP on työstänyt kirjeäänestysprojektia jo yli 15 vuotta. Olemme hyvin tyytyväisiä, että lakiesitys tulee menemään eduskuntaan syksyllä 2017 ja että laki tulisi voimaan keväällä 2019 eduskuntavaaleista lähtien, helpottaen ulkosuomalaisten kansalaisvelvollisuuksien täyttämistä. Pitkät äänestysmatkat ulkosuomalaisten keskuudessa ovat hankaloittaneet äänestysmahdollisuutta, mutta lain tultua voimaan, Ruotsin esimerkin mukaan, voivat suomalaisetkin odottaa äänestysaktiivisuuden nousua kirjeäänestyksen myötä. Postin kulussa ilmenneet viime aikaiset ongelmat ovat huolen aihe, jonka kuitenkin toivotaan poistuvan eduskunnassa käsitellyssä parhaillaan olevan Postilain myötä.

Passisalkun käytön lisääminen ja hyödyntäminen ovat edelleen aktueli aihe maissa, joissa etäisyydet ovat pitkiä lähetystöihin ja pääkonsulaatteihin passia hakemaan. Tavoite on saada lisättyä passisalkun liikkuvuutta ja käyttöä ja näin helpottamaan Suomen passin saantia. Suomi 100 on ulkosuomalaisten vuoden 2017 ohjelmistossa varsin näkyvästi esillä. Ohjelmatarjonta on erittäin runsasta. Suomen valtion Suomi-Seuran avulla tarjoama taloudellinen tuki on ollut erittäin tärkeää Suomi 100 -hankkeissamme. Yhdysvalloissa *Finlandia Foundation National* joka toimii meillä kannustavana ja taloudellisena sponsorina useissa Suomi 100-projekteissa on listannut jo noin 200 Suomi 100 -tapahtumaa juhluvuoden teemaan ”Yhdessä” – ”Together” liittyen. Thank you.

3. **Veli Niinimaa**, varapuhemies, Kanadan alue: Puhemies totesi, että Veli Niinimaan ollessa estynyt saapumaan kokoukseen, hänen puheenvuoronsa käytti **Niilo Saari**:

Niilo Saarelle oli ilo ja kunnia tuoda Kanadan tervehdys, kun valitettavasti varapuhemies **Veli Niinimaa** että samoin hänen varahenkilönsä **Maarit Koivunen** olivat estyneet tulemasta. Tänä vuonna Kanada juhlii 150 vuotta vanhaa maatansa. Sen merkeissä Ontarion pääministeri (Premier) on lähettänyt ulkosuomalaisparlamentille onnittelekirjeen, jonka järjestämisestä kiitän **Juha Mynttistä**. **Kathleen Wynne** kirjoittaa näin:

”In recognition of this unique celebrational occasion and in acknowledgement of the diligent work of the Finnish citizens and government in providing national and global contributions to science, arts and culture, innovation and technology, I am privileged to have the opportunity work with and learn from the Finnish community of Ontario. Please accept my sincere congratulatory sentiments and wishes for happy festivities and continued success. Happy centennial anniversary. Kathleen Wynne, Premier.”

Kanadassa on tällä hetkellä noin 60 yhteisöä jotka kuuluvat ulkosuomalaisparlamenttiin. Tiedämme, että edelleen noin 20 yhteisöä eivät ole käyttäneet tätä mahdollisuutta. Kanadassa on myös 11 Suomi-koulua. Olemme ylpeitä siitä, että meillä on vanhimpia kouluja ulkomailla. Varsinkin *Toronton Suomenkielen koulu* on ollut jo monta vuotta aktiivinen. Olemme iloisia ja kiitollisia siitä kannustuksesta ja avusta jota olemme saaneet kokea *Suomi-Seuran*, ulkosuomalaisparlamentin sihteeristön puolesta.

Kanadansuomalaiset ryhmät ja yhteisöt ovat aktiivisia, ylläpitäen identiteettiä. Juuri tänä päivänä Sudbury'ssa, minun kotikaupungissani, suomalaiset juhlivat Suurjuhlia ja lähetän heille terveiseni. Suurjuhlille odotetaan jopa 1 000 - 3 000 osanottajaa Amerikasta, ja Suomestakin. Suomi-Seuran uutislehti *Sutinat* on meille tärkeä apu, jota jaamme ympäri Kanadaa. Sen englanninkielisen version järjestää **Veli Niinimaa**. Lehden avulla saamme yhteyden siihenkin suureen määrään suomalaisia jotka eivät ole mukana järjestötyössä. Kiitos.

4. **Barbro Allardt Ljunggren**, varapuhemies, Suomenruotsalaiset maailmalla / Finlandssvenskar i världen:

Pidän puheeni pääosiltaan ruotsiksi, teen kuitenkin yhteenvedon suomeksi koska kuulin, että tulkkauslaitteita ei ole tarpeeksi. Kuten Risto, aloitan historiasta.

Jag vill börja mig med historien. Det var ingen självklarhet att Utlandsfinländarparlamentet skulle lyckas så bra som det har gjort. Vi har **Ilkka-Christian Björklund** här som var idé-generalen för det hela, genom en kolumn i *Finlandsbron* 1995. Vi har flera från *Finland-Samfundet här*; **Paula Selenius**, och många som har medverkat till att det har varit möjligt att få det hela att fungera så väl. Tyvärr har vi ju inte **Kalevi Sorsa** bland oss, men han var mycket viktig som parlamentets första talman och det var ju han som jag såg till att vi fick möjligheten att efter sessionerna överlämna våra resolutioner till den sittande statsministern. Vi skall vara väldigt stolta och tacksamma för det som vi alla har åstadkommit.

Eli ei ole mikään itsestäänselvyys, että ollaan vielä tässä kahdenkymmenen vuoden päästä ja että ulkosuomalaisparlamentti on toiminut näin hyvin.

Den andra saken jag vill ta upp är brevröstningen och ni vet att min region har drivit på det här. Jag är väldigt tacksam att vi nu äntligen får möjlighet att rösta i nationella val brevledes. Jag hoppas att det kommer att leda till att de finländska partierna bryr sig mer om oss utlandsfinländare och har valkampanjer hos oss och att de också tänker mer på våra frågor.

Eli olen hyvin iloinen tästä kirjeäänestysmahdollisuudesta ja toivon myöskin, että puolueet välittävät meistä ulkosuomalaisista, että ne käyvät vaalikampanjaa myöskin meillä ja että ne ajattelevat enemmän myöskin meidän asioitamme.

Den tredje saken är en fråga som tyvärr inte pga olyckliga omständigheter blev till en motion i år från vår region. Det jobbades med saken i två föreningar. Den handlar om ett kulturprogram för parlamentet. Jag vet att **Rabbe Sandell** kommer att ta upp saken i sitt tal. Jag vill vädja till er, att beakta hans begäran i enlighet med Arbetsordningens åttonde paragraf. Man kan enligt den besluta att ta upp saker under sessionen som är brådskande. Tanken är helt enkelt att talmännen till nästa session skulle ges i uppdrag att utforma ett kulturprogram för det här parlamentet, som alltså skulle beslutas om vid nästa session. Men för det här behövs det att vi skulle kunna ta upp det i Kulturutskottet redan nu.

Eli pyydämme alueeltamme, että vielä yksi aloite joka valitettavasti ei tullut ajoissa sisään, voitaisiin viitaten työjärjestyksen kahdeksanteen kohtaan – että yleiskeskustelun yhteydessä voidaan myös päättää kiireellisen asian ottamisesta asialistalle – ottaa mukaan. Asia on kulttuuriohjelma, jota työstetään seuraavaan istuntoon. Kiireellisyys liittyy vain siihen, että nämä istunnot ovat 2-3 vuoden välein. Tietenkin [Hallituksen] ulkosuomalaispoliittisessa ohjelmassa on kouluista ja identiteetistä, mutta ei paljon muuta. Siitä syystä toivomme myötämielisyyttänne tälle asialle.

Tack för mig.

5. **Katia Brunetto**, varapuhemies, Etelä-Euroopan, Afrikan ja Lähi-idän alue:

Ensin puhemies totesi, että Katia Brunettoon liittyy erityinen asia eli *Vuoden ulkosuomalaisen* palkitseminen. Suomi-Seuran johtokuntahan on päättänyt, että tänä vuonna *Vuoden ulkosuomalainen* on Suomi-koulut. Käytännössä tämä merkitsee, että kaikille Suomi-kouluille luovutetaan kunniakirja. Katia Brunetto on Suomi-koulun opettaja ja hän oli mukana, kun kävimme eilen tapaamassa tasavallan presidenttiä ja rouva **Jenni Haukiota**. Siinä yhteydessä rouva Haukio luovutti ensimmäisen kunniakirjan Katia Brunetolle vietäväksi Firenzen Suomi-koulun tiloihin.

Vietämme tänä vuonna Suomen itsenäisyyden satavuotisjuhlaa. Suomi on juhluvuonna paljon esillä maailmalla erilaisissa tapahtumissa, mikä kannattaakin käyttää hyödyksi haluamamme Suomen kuvan edistämiseksi. Yksi asia, joka herättää ulkomailta aina mielenkiintoa ja josta Suomi on tunnettu, on koulutus. Maailmalla on lukuisia suomenkielisiä peruskouluja, joiden oppilasmäärät kasvavat koko ajan suomalaisten liikkueissa entistä enemmän. Maailmalla on lisäksi noin 140 Suomi-koulua, jotka puolestaan tarjoavat suomen kielen ja suomalaisen kulttuurin täydentävää opetusta jo yli 4 000 oppilaalle ympäri maailmaa.

Suomi-koulut ovat ulkosuomalaisparlamentin 20-vuotisen taipaleen aikana nousseet erittäin tärkeäksi asiaksi, jonka eteen ulkosuomalaisparlamentti tekee töitä joka vuosi. Viime vuosien leikkaukset ovat koskettaneet myös Suomi-koulujen rahoitusta, mutta tänä vuonna Suomi-koulujen valtion avustuksena jaettava määräraha on kuitenkin suurempi kuin koskaan. Kiitos tästä kuuluu eduskunnalle, joka vuosi kasvattaa valtionavustusta lisämäärärahalla. Suomi-koulujen määrä kuitenkin kasvaa koko ajan, joten pitkällä aikavälillä olisi tarpeen korottaa avustusta pysyvästi, kun tämä vuosittain on osoittautunut myös eduskunnan tahdoksi.

Suomi-koulujen merkityksestä kertoo myös Opetushallituksen vuonna 2015 julkaisema Suomi-koulujen opetussuunnitelmasuositus, joka on tärkeä tuki Suomi-koulujen opettajille ympäri maailmaa. Näin juhlavuonna myös Suomi-Seura päätti kunnioittaa Suomi-kouluja Vuoden ulkosuomalainen 2017 -tunnustuksella, jonka meille juhlallisesti ojensi eilen tasavallan presidentin puoliso rouva **Jenni Haukio**.

Maailmalla asuvien seniorien määrä kasvaa ulkosuomalaisten ikääntyessä ja suomalaisten muuttaessa eläkepäiviksi ulkomaille. Tämän myötä ajankohtaisiksi nousevat erilaiset senioripalvelut ja ikääntymisen mukanaan tuomat ongelmat ulkomailta sekä toisaalta sitten Suomeen eläkepäiviksi palaavien ulkosuomalaisten tukeminen.

Ulkosuomalaisten määrän kasvaessa alueellamme on noussut tärkeäksi myös sosiaalipalvelujen saatavuus. Ulkosuomalaiset kääntyvät ongelmatilanteissa usein alueensa suomalaisyhteisöjen puoleen, joilla ei kuitenkaan ole välttämättä auttamiseen tarvittavaa osaamista tai resursseja. Ulkosuomalaisten joukko on väestörakenteeltaan ja tarpeiltaan hyvin kirjava, ja ulkosuomalaisparlamentin tehtävänä on auttaa ja edustaa kaikkia ulkosuomalaisia. On myös tärkeää, että ulkosuomalaiset maailmalla puhaltavat yhteen hiileen. Tänä vuonna siihen on erinomainen tilaisuus, onhan Suomi100-juhlavuoden teema Yhdessä. Rakentakaamme siis tästä yhdessä upea juhlavuosi kaikille suomalaisille.

6. **Kati Hognes**, varapuhemies, Keski-Euroopan alue:

Ulkosuomalaisparlamentin alueena Keski-Eurooppa on erittäin suuri ja kasvava alue. Muuttoliike keski-Eurooppaan ja myös takaisin päin on suurta. Alueellamme toimii kymmeniä Suomi-kouluja, joiden merkitys paluumuuttajien kielitaidon ylläpitämisessä on erittäin merkittävä. Ulkomailta väliaikaisesti asuvien lasten kielitaidon ylläpitämisestä hyötyy lapsi ja myös Suomi, kun lapsi ei kotimaahan palatessaan tarvitse kielen kanssa erityistukea. Pysyvästi ulkomailta asuville lapsille Suomi-koulu on tärkeä paitsi kielitaidon myös oman suomalaisen identiteetin löytämisessä ja ylläpitämisessä. Tässä kokonaisuudessa oman panoksensa myös ulkomailta toimivat varsinaiset peruskoulut, joiden toimintaedellytykset pitää muistaa turvata täältä Suomesta käsin. Koska meidän alueellamme on erityisen paljon Suomi-kouluja, järjestämme joka vuosi erityisen Suomi-kouluseminaarin, jossa koulujen opettajat voivat verkostoitua ja vaihtaa ajatuksia.

Vastaavasti joka vuosi pidetään myös ikääntyvien haasteisiin pureutuva Senioriseminaari. Keski-Euroopan alueella asuu paljon ikääntyvää väestöä, jolle joustavat passihakumahdollisuudet ja kirjeäänestys vielä tärkeämpiä kuin meille muille.

Olemme kiitollisia, että kirjeäänestys vihdoinkin toteutuu.

Toivomme myös parannuksia kohtuuttomiin passihakumatkoihin, mikä voitaisiin toteuttaa esimerkiksi lisäämällä liikkuvien passisalkkujen määrää. Koska ulkosuomalaisten määrä ja merkitys Suomelle kasvaa koko ajan,

USP:n Keski-Euroopan alue kannattaa voimakkaasti USP:n aseman saattamista lainsäädännön piiriin [originaali: 'laillistamista']. Se on luonnollinen seuraava askel parlamentin toiminnan turvaamiseksi. Kiitos.

7. **Wladimir Kokko**, varapuhemies, Itä-Euroopan alue:

Helsingin Kaivopuistossa kasvaa iso kuusi. Sen juurella on muistokivi, jossa lukee, että tämä puu istutettiin silloin, kun Suomi julistautui itsenäiseksi. Tämä on fantastisen hyvä muuttuvan ja kehittyvän Suomen symboli. On itsestään selvää, että ulkosuomalaistyössä kaikki on nyt omistettu Suomen itsenäisyyden juhlavuodelle. Mutta juhlatilaisuuksien keskellä kannattaa joskus pysähtyä miettimään rauhassa, mitä itsenäinen Suomi oikeastaan tarkoittaa meille kaikille. Miten kävisi Suomen kielelle, jos itsenäistä Suomea ei olisi? Mikä olisi ulkosuomalaisten asema maailmassa, jos takanamme ei olisi maineikasta Suomen historiaa ja kulttuuria, vaan eräs 'läntisin lääni'? Juhlavuosi on minusta juuri sopiva ajattelemisen paikka.

Olen toiminut Itä-Euroopan, Venäjän ja Viron alueen järjestöjen edustajana, ulkosuomalaisparlamentin puhemieshistoriassa kolme vaalikautta eli seitsemän vuotta. Sinä aikana itä-Euroopan ulkosuomalaisten elämässä on tapahtunut merkittäviä muutoksia. Viime vuonna 1. heinäkuuta päättyi vähän aikaa sitten poismenneen presidentti Mauno Koiviston aloitteesta alkanut ns. inkeriläispaluumuutto. Sen dramaattisena tuloksena on mm. se, että nykyään inkerinsuomalaisten asuinpaikka numero 1 maailmassa on – yllätys, yllätys, Suomi. Tänne on

muuttanut noin 25 000 suomalaissyntyistä, pääosin Venäjältä ja Virosta. Koti-Inkerissä on jäljellä noin 7 000 inkerinsuomalaista, saman verran Virossa ja vielä vähemmän Petroskoin Karjalassa. Virossa kasvaa Suomen suomalaisten lukumäärä. Heitä on siellä nyt yhtä paljon kuin inkerinsuomalaisia. Uskon, että seuraajani puhemiehistössä, hän on Virosta kotoisin, ottaa tämän tosiasian vakavasti ja pystyy rakentamaan tuloksellista yhteistyötä Viron Inkerinsuomalaisten liiton järjestöjen ja siellä toimivien suomi-seurojen välillä. Se on uusi haaste Itä-Euroopan ulkosuomalaistoiminnassamme.

Ymmärrän, että inkerinsuomalaisilla on aivan oma problematiikka, joka eroaa muiden ulkosuomalaisten ongelmista. Olemme kiitollisia teille kaikille, että meihin on aina suhtauduttu tasa-arvoisesti. Olemme aina tunteneet solidaarisuutenne ja alueeltamme tulleet aloitteet aina hyväksyttiin USP:n varsinaisissa istunnoissa. Voimme olla ylpeitä siitä, että mm. USP:n ansiosta pystyimme säilyttämään ikuisen paluumuutto-oikeuden niille inkeriläisille, jotka jatkosodan aikana olivat evakossa Suomessa, ja siitä, että maksuton ammatti-opiskelu ja opiskelu korkeakouluissa EU:n ulkopuolelta tuleville on säilynyt niille ulkomaalaisille, jotka pärjäävät oppilaitoksessa Suomen kielellä.

Itä-Euroopan ulkosuomalaisyhteisöjen mielestä hyvin ajankohtaisesti nousee esille kysymys parlamenttimme laillistamisesta. Jos saamme vastaavan lain, niin USP:n tulevaisuus olisi taattu. Se olisi ulkosuomalaisparlamentin eduksi mutta myös Suomen valtion eduksi. Eikö Suomessa haluta tietää, miten puoleltoista miljoonalle suomalaiselle käy? Miten 300 000 Suomen ulkopuolella asuvaa äänioikeutettua voi äänestää? Ulkosuomalaisparlamenttihan on suora linkki niin meistä Suomeen kuin Suomesta meihin ja väyliä avautuu niin markkinoinnille kuin esimerkiksi kulttuurivaihdolle. Suomen itsenäisyyden juhluvuoden slogan on "Yhdessä". Sama iskusana sopisi minusta myös ulkosuomalaisparlamentin jatkotoiminnalle. Saavutamme intressimme yhdessä ja myös yhdessä suomalaisten viranomaisten kanssa. Kiitos ja hyvää juhluvuoden jatkoa.

8. **Seija Sjöstedt**, varapuhemies, Pohjois-Euroopan alue:

Ulkosuomalaisparlamentti toimii edunvalvojana ja linkkinä suomalaiseen yhteiskuntaan ja me ulkosuomalaiset luomme Suomi-kuvaa ulkomailla. Monta hyvää uudistusta on vuosien saatossa toteutunut ja tässä istunnossa tulee varmasti hyviä ja tärkeitä asioita eteenpäin vietäväksi. Pohjoismaiden välinen tiivistynyt yhteistyö on arvokasta meille. Ruotsissa olemme kansallinen vähemmistö, ja meillä on laki jonka tulisi taata mahdollisuus Suomen kielen ja kulttuurin säilymiseen. Ilman vapaaehtoistyötä, ruotsinsuomalaisia kouluja ja järjestöjä, emme pääse eteenpäin. Ainoastaan sitkeällä työllä sekä pitkäjännitteisyydellä sekä toimimalla toistemme kanssa, viemme asioita eteenpäin ja säilytämme kieleemme ja kulttuurimme maassa, jossa suomea on puhuttu ammoisista ajoista.

Suomi itse näkyy ympäri maailmaa ja useimmiten ulkosuomalaisten aktiivien ansiosta. Ruotsissa yksi merkittävimmistä tapahtumista järjestettiin Tukholman kaupungintalolla. Nobelin juhlista tuttu Blå hallen täyttyi ruotsinsuomalaisista neljässä sukupolvessa. Tukholman suomalaisen seurakunnan lapset lauloivat: *"Myö se ollaan, myö se ollaan, tämän kylän pienintä väkkee, meitä pitää olla paljon, että meidät näkkee"*.

Olen ajatellut näitä sanoja ja ne sopivat meihin kaikkiin. Me ulkosuomalaiset ollaan sitä 'pienintä väkkee' siellä omissa yhteiskunnissamme joissa asumme, mutta myös täällä Suomessa. Siksi meidän tulee toimia yhdessä ja tuoda meitä koskevia asioita esiin isolla joukolla. Ja sitä me teemme juuri nyt, tämän ulkosuomalaisparlamentin kautta, joka tulisi vakiinnuttaa myös lainsäädännössä. 'Yhdessä' on hyvä sana, kun se ei jää pelkäksi sanaksi. Yhdessä saavutamme jotakin ja yhdessä voimme onnitella 20-vuotiasta ulkosuomalaisparlamenttia, 90-vuotiasta *Suomi-Seura ry:tä* ja satavuotiasta Suomea. Kiitos.

Puhemies Virmavirta keskeytti istunnon klo 10.10 järjestelytaun ajaksi ja totesi, että 15 minuutin tauon jälkeen sihteeristö jakaa korjausten pohjalta päivitettyt äänivaltaisten edustajien listat salinäytöllä ja paperilistoina tarkastamista varten.

6. **Sihteeristön puheenvuoro ulkosuomalaisparlamentin toiminnasta**

Puhemies Virnavirta jatkoi istuntoa klo 10.25. Hän esitteli Suomi-Seura ry:n toiminnanjohtaja **Tina Strandbergin**. Sihteeristön toimintaraportti 2015-2017 oli lähetetty istunnon osallistujille ja löytyy USP:n kotisivuilta (www.usp.fi) > Istunto 2017.

Strandberg aloitti puheenvuoronsa näyttämällä Tokion Suomi-koulun tervehdysten satavuotiaalle Suomelle. (Video) Suomi-koulut ovat esimerkki Suomen kielen ja kulttuurin ylläpitämisestä maailmalla. Strandberg kertoi 100-vuotiaan Suomen juhlinnasta ja Suomi 100 Maailmalla -verkostosta. Sihteeristön edunvalvonta ja pitkäjänteinen työ ovat esimerkkejä siitä, miten Suomella on edellytykset olla edelläkävijä ulkokansalaistensa asioiden hoitamisessa. Edellytykset tälle luodaan riittäväillä resursseilla Suomi-Seuran ja ulkosuomalaisparlamentin toiminnan jatkuvuuden turvaamiseksi. Esimerkkejä lähiajan toiminnan kehittämiskohteista ovat digitalisaation tehokkaampi hyödyntäminen ja viestinnän kokonaisvaltainen kehittäminen.

Sihteeristön puheenvuoro on tämän pöytäkirjan liitteenä. (Liite 4)

7. Tiivistelmä uusista aloitteista

Parlamenttisihteeri **Sini Castrén** alusti sihteeristölle yhdeksännen istunnon käsiteltäväksi toimitetuista aloitteista ja niiden valiokunnittaisesta jaosta, istuntotulkkauksesta valiokunnissa, valiokuntien työajoista (16.6. klo 13-17, ja tarvittaessa 17.6. klo 8-8.45) ja esitysten täysistuntokäsittelystä (17.6. klo 11.30). (Liite 5)

8. Istunnon järjestäytyminen

8.1. Istuntoon osallistuvien yhteisöjen ja edustajien hyväksyminen, tarkkailijoiden läsnäolo todetaan

Luettelo istuntoon osallistuneista edustajista ja tarkkailijoista jaettiin osanottajille. Puhemies esitti, että istuntoon ilmoittautuneiden yhteisöjen ja edustajien luettelon tarkistus on kesken, ja se hyväksyttäisiin iltapäivällä. Ehdotus hyväksyttiin. Istuntoon oli saapunut **186** äänivaltaista ulkosuomalaisyhteisöjen edustajaa, edustaen yhteensä **193 yhteisöä**. Näiden yhteisöjen tarkkailijoiden, **74** henkeä, läsnäolo todettiin. Istuntoon osallistuvien edustajien ja tarkkailijoiden lopullinen osallistujaluettelo, yhteensä **260** henkeä, on tämän pöytäkirjan liitteenä. (Liite 6)

8.2. Asialistan hyväksyminen

Istunnon asialista on osallistujien kansioissa. Istunnon asialista hyväksyttiin.

8.3. Valiokuntia koskevat päätökset

Hyväksyttiin, että istunnon ajaksi Opinto- ja koulutusvaliokunta jaetaan kahtia ja nimetään roomalaisin numeroin I ja II. Tiedotus- ja Talousvaliokunnat yhdistetään istunnon ajaksi. Talousvaliokunnasta siirretään Sääntövaliokuntaan päätöslauselmaesitys USP:n tilit ja budjetti, koska aloitteella on sääntövaikutuksia. Puhemies totesi, että edustajat olivat etukäteen ilmoittautuneet valiokuntiin ja istuntokansioista löytyvät valiokunnissa käsiteltävät asiat, valiokuntakartta ja valiokunnan koollekutsujan ja sihteerin nimet.

Puhemies kutsui seuraavat henkilöt valiokuntien koollekutsujiksi

1. Poliittisten ja virallisten asioiden valiokunta: Ossi Rahkonen (Yhdysvallat)

2. Kansalaisuusvaliokunta: Satu Mikkola (Yhdysvallat)
3. Seniorivaliokunta: Satu Oldendorff (Saksa)
4. Sosiaalivaliokunta: Seija Noppa (Ruotsi)
5. Opinto- ja koulutusvaliokunta I: Pia Godderis (Saksa)
6. Opinto- ja koulutusvaliokunta II: Hilikka Asteljoki (Espanja)
7. Kulttuurivaliokunta: Päivi Oksi-Walter (Suomi)
8. Talous- ja tiedotusvaliokunta: Risto Söder (Australia)
9. Sääntövaliokunta: Voitto Visuri (Ruotsi)

Edustaja **Barbro Allardt Ljunggren** pyysi, että ennen valiokunnista lopullisesti päättämistä, istunto lähettäisi Kulttuurivaliokuntaan Rabbe Sandellin järjestönsä puolesta allekirjoittaman, myöhästyneenä sihteeristölle jätetyn aloitteen. Aloite esittää, että istunto antaa puhemiehistölle tehtäväksi työstää USP:lle kulttuuriohjelma, joka esitellään seuraavalle istunnolle. USP:n työjärjestyksen 8. artikla sallii istunnon lähettää aloite suoraan valiokuntaan, mikäli se on kiireellinen. **Puhemies** totesi, että asia tulee esille yleiskeskustelussa, jolloin siitä voidaan päättää. Kaikki koollekutsujat todettiin olevan paikalla ja hyväksyttiin asetetuiksi.

8.4. Uuden puhemiehistön valinta

Täysistunto valitsee ulkosuomalaisparlamentin sääntöjen (4. artikla) mukaan istuntokaudeksi varapuhemiehet sekä heille varahenkilöt niistä ehdokkaista, jotka viimeistään täysistuntoa edeltävässä aluekokouksessa on kultakin alueelta ehdolle asetettu. USP:n kahdeksan alueen varapuhemiehiksi ja näiden varahenkilöiksi alueet olivat valinneet ja istunto vahvisti seuraavalle puhemiehistön kaudelle 2017 – 2020 seuraavat henkilöt:

1. Australia ja Aasia: Varapuhemies **Mikko Pekkala** (Australia), varahenkilö **Risto Söder** (Australia)
2. Yhdysvallat ja Latinalainen Amerikka: Varapuhemies **Hanna Wagner** (Yhdysvallat), varahenkilö **Teuvo Pulkkinen** (Yhdysvallat)
3. Kanada: Varapuhemies **Veli Niinimaa** (Kanada), varahenkilö **Maarit Koivunen** (Kanada) Huomioitiin että Niinimaa ja Koivunen olivat estyneitä olemaan paikalla.
4. Suomenruotsalaiset maailmalla – Finlandssvenskar i världen: Varapuhemies **Barbro Allardt Ljunggren** (Sverige), Varahenkilö **Alexandra Hibolin** (Sverige)
5. Etelä-Eurooppa, Afrikka ja Lähi-itä: Varapuhemies **Katia Brunetto** (Italia), varahenkilö **Marko Suomalainen** (Kreikka)
6. Keski-Eurooppa: Varapuhemies **Kati Hognes** (Belgia), varahenkilö **Satu Oldendorff** (Saksa)
7. Itä-Eurooppa: Varapuhemies **Sakari Neuvonen** (Viro), varahenkilö: **Wladimir Kokko** (Venäjä)
8. Pohjois-Eurooppa: Varapuhemies **Seija Sjöstedt** (Ruotsi), varahenkilö **Josefin Gustafsson** (Ruotsi)

9. Yleiskeskustelu

Puhemies Virmavirta avasi yleiskeskustelun. Puheenvuorojen maksimipituus oli 3 minuuttia. Seuraavat henkilöt pitivät yleiskeskustelun aikana puheenvuoron:

Voitto Visuri (Ruotsinsuomalaisten Keskusliitto, RSKL) Ruotsissa julkaistiin eilen vähemmistöpoliittinen selvitys. Vähemmistölain mukaisesti osa kuntia on vähemmistön hallintoaluekuntia. Ruotsissa ollaan huolestuneita ruotsin kielen asemasta Suomessa. Ruotsinsuomalaiset ovat aina tukeneet suomenruotsalaisten asemaa. Ruotsin parlamentti on päättänyt selvittää suomenruotsalaisten vähemmistöasemaa Ruotsissa. Kiitokset, onnittelut ja terveiset Ruotsista Suomi-Seuralle, USP:lle ja Suomen päättäjille, saadusta tuesta. Onnittelut Suomelle. Kuten puhemies Virravirta kirjoitti Suomen Sillassa historiasta, ruotsinsuomalaiset eivät aiemmin olleet arvostettuja Ruotsissa.

Ossi Rahkonen (Finlandia Foundation National) lausui FFN:n onnittelut 90-vuotiaalle Suomi-Seuralle ja 20-vuotiaalle USP:lle jotka ovat saaneet paljon aikaan. Ehdotus tulevaisuudelle: FF edustaa 55 yhdistystä Yhdysvalloissa, suurimpana amerikansuomalaisena järjestönä, kasvettuaan runsaassa 10 vuodessa kaksinkertaiseksi. Mukaan liittyneet ovat enimmäkseen vanhoja yhdistyksiä. Ongelmana on väen vanheneminen Yhdysvalloissa ja yhdistyksissä. Maahanmuutto ja siirtolaisuus on pientä; uusi kasvu tulee jo maassa olevista suomalaismielisistä sukupolvista. Suurin yhdistys 2000-luvun alussa oli Michiganissa *Finnish Centre Association*, 1500 jäsenellä. 15 vuotta myöhemmin 750 jäsentä ja keski-ikä 80 vuotta. Miami on risteilytoiminnan vuoksi poikkeuksellinen kasvusektori. Allardt Ljunggrenin ehdotusnuoriso-ohjelmasta on kiinnostava. Kasvu voi tulla sosiaalisesta mediasta, jos sille annetaan rooli USP:ssa, kuten FF voisi integroida omaan toimintaansa. ”Ulkosuomalainen” englanniksi: laajempi käsite kuin ’expatriate Finn’ on ’Finns Abroad’ josta löytyy uudistuksen lähde ja tulevaisuuden kasvu.

Rabbe Sandell (Föreningen Finlandssvenskar i Uppsala) kertoi, että kaksi vuotta sitten istunnossa oli aloite, että luodaan kulttuuripoliittinen ohjelma. Sitä ei käsitelty. Nyt hänellä on uudestaan kirjoitettu aloite, jota ei käytännön syistä toimitettu sihteeristöön ajoissa. Hän pyysi, että istunto päättäisi lähettää aloitteen kulttuurivaliokunnan käsiteltäväksi, minkä voi tehdä USP:n työjärjestyksen 8. artiklan mukaan. Aloite ehdottaa, että USP pohtii suuntaviivoja kulttuuripoliittisen ohjelman luomiseksi, perustettavassa työryhmässä joka esittelisi ehdotuksen tulevalle istunnolle USP:n kulttuuripoliittiseksi ohjelmaksi (*skapandet av ett kulturpolitiskt program*). Tänäpäin voitaisiin päättää, että tällainen kulttuuripoliittinen ohjelma on tehtävä.

Marita Cauthen (Raivaaja Foundation) puhui liikkuvan passisalkun tärkeydestä Yhdysvalloissa asuville suomalaisille. Koska passihakemus on jätettävä henkilökohtaisesti, ei se ole yksinkertaista. Matka voi olla tuhansia kilometrejä ja vie aikaa ja rahaa niin matkustamiseen kuin yöpymiseen. On lisättävä resursseja passisalkkujen vähäisen lukumäärän ja liikkumisen ongelman poistamiseksi.

Hilkka Asteljoki (Aurinkorannikon suomalaisen koulun kannatusyhdistys ry) kertoi että 25-vuotias Aurinkorannikon suomalainen koulu on suomalainen peruskoulu. Syksyllä aloittaa 360 oppilasta alakoulusta lukioon. 130 oppilasta on jonossa. Espanjan Aurinkorannikko ei ole siirtolaisyhteisö. Se koostuu työikäisestä väestöstä, jota tuovat Telia, Fortum, Trafi. Lapset käyvät laadukasta suomalaista peruskoulua tilapäisesti pari vuotta. Kuitenkin lapset ovat byrokratian uhreja: heillä täytyy olla kotikunta Suomessa ja väestörekisteriote. Sen voi ostaa Etelä-Suomen aluehallintoviraston hyväksymänä. Uuden oppilaaksioton tulkinnaa tulla, tuli uhkaus maksaa takaisin vuosilta 2009-2011 yli 600 000 €. Valitus viipynyt Korkeimmassa Hallinto-oikeudessa yli 3½ vuotta. Muutkin viisi ulkosuomalaista koulua joutuvat ehkä tämän ongelman eteen. Ulkosuomalaiset koulut tekevät samaa työtä kuin Suomi-koulut, mutta syvemmin. Heidän koulunsa lähettää takaisin kotimaahan 98 % lapsista armeijaan, opiskelemaan ja töihin. He ymmärtävät vieraita kieliä. Kiitos **Jarmo Virravirrälle** ja emeritushallitusneuvos **Fredrik Forsbergille** tuesta.

Marko Suomalainen (Pohjois-Kreikan Suomi-Seura) aikoo pitää tulikivenkatkuisen puheen Suomi-koulujen rahoituksesta mutta Suomen valtio pilasi aikeen myöntämällä ennätysuuren apurahan tälle vuodelle (taputukset). Tämä on esimerkki siitä, kuinka pitkäjänteinen työ USP:ssa tuottaa tulosta. Lisäksi hän kiittää omasta, Thessalonikin ja Pohjois-Kreikan Suomi-seurojen ja kaikkien läsnäolijoiden puolesta siitä mahtavasta työstä jota **Paula Selenius** on tehnyt ulkosuomalaisten eteen yli 20 vuotta (taputukset).

Eila Sarvanto Chisholm (Messiah Lutheran Church – Portland’s Finnish Church) on samalla asialla kuin ennenkin mutta myös toi terveiset 110 vuotta täyttävältä Portlandin suomalaiselta seurakunnalta ja Yhdysvaltojen 1. Suomi-koululta joka täyttää 35 vuotta. Lisäksi juhliitaan uskonpuhdistuksen 500 vuotta, Suomi 100 ja Suomi-Seuraa. Seurakunta on toiminut 10 vuotta vapaaehtoisin pappisvoimin ja kolehtien avulla. Oregonin ja Seattlen seurakunnat tarvitsevat vakituisen suomalaisen papin. Vanhenevat ihmiset tarvitsevat kirkkoa. Kummassakin paikassa on Suomi-koulut ja perheitä. Alueen suomalaisten määrä kasvaa. Jatkuvuus liittyy kulttuurin ja kielen säilymiseen. Paikallinen synodi on ymmärtäväinen ja yhteistyötä

on tehty Suomen ev.lut. kirkon ulkosuomalaistyön kanssa Yhdysvalloissa on jäljellä vain muutama suomalainen kirkko. Kirkon toiminnan tulisi kohdistua ei kirkossa käyviin. Eduskunnan puhemies Eero Heinäluoma sanoi aiemman istunnon puheessaan, että hän toivoo, että kirkko käyttää resurssejaan ulkosuomalaisen hyväksi.

Lasse Lund (Finnation) Tulen suomalaisesta osakunnasta Örebron yliopistosta, Ruotsista, syksyllä perustettu toinen suomalaisyhteisö. Opiskelijänäkökulmaa Suomesta maailmalle lähtevistä opiskelijoista ja sieltä palaavista vaihto-opiskelijoista. Opiskelijat aktivoivat ympäristöään. Toiminnassa on mukana suomenruotsalaisia, ruotsinsuomalaisia ja ruotsalaisia (kuten varapuheenjohtaja). Syntyperäiset suomalaiset pitävät ylpeydellään yllä kulttuuria ja saavat paikallisetkin innostumaan. Voimme innostaa 2. tai 3. polven suomalaisiakin joiden kieltä ja kulttuurin esiintuontia voi kannustaa. Ilman ylpeyttä yhteisöä on vaikea ylläpitää. Tässä on tekemistä Suomessa. Meille ei kerrota mahdollisuudesta lähteä ulkomaille opiskelemaan, sitä ei pidetä yhtenä vaihtoehtona suomenkielisissä kouluissa. Suomi-kouluilla ja suomalaisilla kouluilla on äärettömän tärkeä rooli ulkomailla. Tätä roolia ei ymmärretä Suomessa nuorten keskuudessa. Kaikki lähtijät eivät palaa, tai palaavat vuosien kuluttua.

Mikko Ramstedt (Finn-Guild) puhui ulkosuomalaisten oman vaalipiirin puolesta. Terveiset Iso-Britanniasta, ja onnitelut 20-vuotiaalle USP:lle ja 90-vuotiaalle Suomi-Seuralle ja 100-vuotiaalle Suomelle 65-vuotiaalta Finn-Guildiltä. Surukseni edellisen istunton aloite omasta vaalipiiristä ei saanut vastakaikua ministeriöistä. Seuraavien 20 vuoden etapeista ei saisi unohtaa omaa vaalipiirimahdollisuutta. Tämä kahdesta syystä: USP:n aseman takaaminen liittyy äänemme takaamiseen joka ei kuulu tarpeeksi. Se tapahtuu parhaiten, kun on oma vaalipiiri. Toiseksi, tulostavasti. Kuten eduskunnan puhemies totesi äsken, tällä hetkellä äänemme katoaa omaan vaalipiiriimme. USP ja sen sihteeristö olisivat silti vielä tarvittuja. Suomalaiselle äänestäjälle ulkosuomalaisten asia ei ole koskaan iso ja tärkeä asia, eikä näin ollen myöskään kansanedustajille. Siksi meidän tulee lähettää omat edustajamme.

Matti J. Korhonen (Ikinuoret/Tukholman Suomalainen Seura) muistutti koulun merkityksestä elävälle suomen kielelle. Ensimmäinen kysymys: Onko Venäjällä Suomi-kouluja siinä mielessä kuin muissa maissa? (Sihteerit: Itä-Euroopan alueen edustaja **Wladimir Kokko** sanoo, ettei ole siinä mielessä kuin muualla. Yleisöstä vastattiin, että Pietarissa toimii Suomalainen koulu ja toimii myöskin Suomi-koulu.) Toinen kysymys: Useassa puheenvuorossa käytetty Suomen 100-vuotisjuhla; esittää, että puheenjohtajan johdolla huudetaan Eläköön-huuto 100-vuotiaalle Suomelle. (Puheenjohtaja: tämä tehdään yleiskeskustelun päätteeksi.). Kolmanneksi, täällä on ainakin kaksi jotka eivät voi kävellä alas saakka. Toivoo, että puhemiehistö selvittää liikkumisen esteet jopa avustajan kanssa. Aiemmin istunto Finlandia-talossa. (Sihteerit: HY:n vanhan päärakennuksen kerrokset 2.-3. sisältävä liikuntarajoituksia. Rakennus menee kokonaisvaltaiseen remonttiin noin 1.5 vuoden kuluttua. Päävahtimestari **Sauli Vilenin** mukaan remontti tulee olemaan massiivinen, joten istunto voidaan suunnitella muualle.) Neljäs kysymys koskee ruotsin kielen käytöstä kieltäytymistä Suomessa, ja ulkosuomalaisten vihaamista tietyissä poliittisissa piireissä.

Toiminnanjohtaja Tina Strandberg sanoi, että viimeiseen kysymykseen palataan.

Dennis Barvsten (Ruotsinsuomalaisten Nuorten Liitto, RSN) Kuten Voitto Visuri mainitsi, ruotsinsuomalaiset eli suomenkieliset Ruotsissa ovat kansallinen vähemmistö vuodesta 2000. Nuorisoliiton tarkoitus on parantaa ruotsinsuomalaisten lasten, nuorten ja nuorten aikuisten kielellisiä oikeuksia ja toimia heille vapaa-ajan järjestönä. Nuorisoliiton tarkoitus on poistaa rajaesteitä Pohjoismaissa ja koko maailmassa. Nuorisoliitto on jättänyt istunnolle 7 aloitetta alkaen kansalaisten asemaa, aina nuorison asemaan parlamentissa. On ehdotettu esim. sääntömuutoksia, kuten että puhemiehistössä olisi nuorisosedustaja, ja että poistetaan nuorisovaliokunta ulkosuomalaisparlamentista koska kaikilla valiokunnilla tulee olla nuorisinäkökulma. Kiitos Suomi-Seuralle vuosittaiselle Nuorisoliiton itsenäisyysjuhla-apurahoja. Kiitos USP:lle että pääsemme tänne vaikuttamaan Suomeen. Ruotsinsuomalaisten Nuorten Liiton valokuvanäyttely täällä nostaa esiin näkökulmaamme, millaista on olla ruotsinsuomalainen nuori Ruotsissa.

Puhemies päätti yleiskeskustelun perjantaina 16.6.2017 kello 11.50.

Puhemies totesi, että keskustelun aikana on ehdotettu kulttuuriohjelman laatimista ja aloite voidaan ottaa asianomaisessa valiokunnassa käsittelyyn, jos se on kiireellinen, mikä vaatii istunnon toteamuksen. Kulttuurivaliokunnan puheenjohtaja **Päivi Oksi-Walter** pyysi lisää

taustaa harkinnan pohjaksi **Rabbe Sandellilta**. Hänen mukaansa asia ei ole uusi vaan ollut vireillä kauan, tulisi saada periaatepäätös, että perustetaan työryhmä kulttuuriohjelmia varten. Puhemies muistutti, että aloitteet vaativat valmistelun eikä niitä voi jättää istunnossa, ja että puheenjohtajan kanta on ratkaiseva siinä, viedäänkö asia kulttuurivaliokuntaan, jossa siitä tehdään ehdotus edistää asiaa tai jättää asia käsittelemättä. Puheenjohtaja hyväksyi. Päätettiin siirtää asia Kulttuurivaliokuntaan.

Istunto keskeytettiin kello 12.00 valiokuntatyön ajaksi, jatkuen seuraavana aamuna.

Puhemies ilmoitti, että Eläköön-huudot Suomelle sijoittuvat seuraavan päivän yleisistunto-keskustelun loppuun. Valiokuntien työ jatkuu klo 13, paitsi Opinto- ja koulutusvaliokunta II joka aloittaa klo 13.30.

Sihteeri tiedotti, että Takalämpioissä voi tutustua näytteilleasettajien infopöytiin, istuntosalin vasemmanpuoleisessa Etulämpioissä valokuvaaja **Karoliina Veijon** ”Hangosta uuteen maailmaan” näyttelyyn, ja juhlasalista kerrosta alempana Aleksanterinkatu 5:n aulassa *Sverigefinska ungdomsförbundetin / Ruotsinsuomalaisten Nuorten Liiton* näyttelyyn #stoltsverigefinne ruotsinsuomalaisten nuorten elämästä.

10. Ulkosuomalaisparlamentin täysistunto jatkui lauantaina 17.6.2017 kello 9.00

Puhemies Virnavirta toivotti istunto-osallistujat tervetulleiksi ja muistutti tulkkauskieläisiä. Hän toivotti opetusministeri **Sanni Grahn-Laasosen** tervetulleeksi istuntoon.

Puhemies ilmoitti, että istunto keskeytetään klo 9.30 *Pohjois-Amerikan Suomikuoron* esiintymisen ajaksi, Juhlasalissa. Sen jälkeen ohjelmaan on merkitty kello 9.30 – 10.15 yhteislaulu ja ryhmäkuva yliopiston päärakennuksen ulkopuolella Senaatintorilla, Tuomiokirkon portailla. Lisäksi kello 11 on uuden puhemiehistön lyhyt kokous tässä salissa. Lisäksi oli esitetty toivomus, että Suomi-koulujen edustajat joita on läsnä huomattava määrä rehtoreita ja puheenjohtajia, kokoontuisivat juhlasalissa yhteiseen valokuvaan kello 11.20.

11. Opetusministeri Sanni Grahn-Laasosen juhlapuhe

Ministeri alusti, että on erittäin juhlavaa viettää samaan aikaan ulkosuomalaisparlamentin 20-vuotis- ja Suomen 100-vuotisjuhlaa jotka sopivat erittäin hyvin yhteen. Tällaisena helteisenä kesäaamuna mikään ei voisi olla paremmin. Juhlapuhe on tämän pöytäkirjan liitteenä. (Liite 7)

Puhemies kiitti ministeriä puheesta, todeten sen antaneen meille tehtäviä jatkuvassa yhteydenpidossa Suomen hallinnon ja politiikan kanssa.

Yleisistunto keskeytettiin kello 9.30 – 11.30 väliseksi ajaksi.

Pohjois-Amerikan Suomikuoro esiintyi juhlasalissa ministeri Grahn-Laasosen läsnä ollessa. Tämän jälkeen istunto-osallistujat siirtyivät Senaatintorille laulamaan satavuotiaalle Suomelle.

12. Täysistunto jatkuu kello 11.30: Valiokuntien päätöslauselmaesitysten julkistaminen, päätöslauselmakeskustelu ja päätöslauselmien hyväksyminen

Päätöslauselmaesitykset oli jaettu. Valiokuntien puheenjohtajat esittelivät lyhyesti valiokuntansa esitykset päätöslauselmiksi. Tämän jälkeen puheenjohtaja esitteli päätöslauselmaesitykset yksitellen läpi ja niistä käytiin keskustelua, ehdotettiin muutoksia yksittäisiin päätöslauselmateksteihin ja lopulta päätöslauselmat hyväksyttiin tai hylättiin. Puheenvuoropyynnöt toimitettiin puhemiehelle (kesto korkeintaan 3 min.). Vastalauseita hyväksytyjä esityksiä ei ole listattu tässä, vaan ainoastaan uudelleenmuotoillut päätöslauselmaesitykset. Epäselvissä tapauksissa äänestettiin. Puhemies päätti, että vihreä lappu tarkoittaa hyväksyvää ja punainen vastustavaa kannanottoa. Yleisistunnossa valiokuntien päätöslauselmaesityksiin tehdyt ja hyväksytyt muutosehdotukset olivat:

Esitys päätöslauselmaksi no. 9

Valiokunnan puheenjohtaja ehdotti korjaamista: 'pidempään'. Päätöslauselma hyväksyttiin tällä korjauksella.

Esitys päätöslauselmaksi no. 12

Hyväksyttiin ehdotus viimeisten sanojen korjaamisesta: 'ajan tasalla' maininta. Päätöslauselma hyväksyttiin tällä muutoksella.

Esitys päätöslauselmaksi no. 14

Ehdotettiin kahden kirjoitusvirheen korjausta. Päätöslauselma hyväksyttiin tällä muutoksella.

Esitys päätöslauselmaksi no. 24

Päätöslauselma hyväksyttiin korjatulla ministeriön nimen muutoksella: 'liikenne- ja viestintäministeriö'.

Esitys päätöslauselmaksi no. 34

Todettiin, että näytölle lisättävä puuttuva valiokunnan ehdotuksen viimeinen lause eli kolme viimeistä riviä: "Ulkosuomalaisparlamentti esittää myös, että Suomen viranomaiset selvittävät, olisiko Eurooppa-koulujen mahdollista myöntää peruskoulun päättötodistusta vastaava todistus myös niille oppilaille, jotka eivät suorita EB-tutkintoa." Päätöslauselma hyväksyttiin tällä korjauksella.

Esitys päätöslauselmaksi no. 42

Päätöslauselma hyväksyttiin viimeisen lauseen sanan korjauksella: "verkostojen".

Esitys päätöslauselmaksi no. 43

Keskusteltiin siitä, määritelläänkö toivottu Ylen tarjonta-alue "Suomen ulkopuolella" koska rajoituksia on Ruotsissakin, vai "EU:n ulkopuolella" koska ennakoitiin Ylen ohjelmiston avautumista EU:n alueella. Puheenjohtaja kannatti "kaikkialla maailmassa" ensimmäisen lauseen loppuun. Myös muiden televisioyhtiöiden kuin Ylen tekijänoikeudet puhutti. Päätöslauselma hyväksyttiin puheenjohtajan muutosehdotuksella.

Esitys päätöslauselmaksi no. 46

Ehdotettiin kieliopillisista syistä, että sana 'se' korvataan sanalla 'tämä' joka viittaa Suomen valtioon. Päätöslauselma hyväksyttiin tällä korjauksella.

Puhemies Virmavirta ehdotti valiokuntien päätöslauselmaesitysten julkistamiseen kahvitaukoa kello 13. Hyväksyttiin esitykset kahdesta puheenvuorosta: pyyntö pitää taukoa tulkkausviiveen takia kunkin päätösesityksen hyväksymisen jälkeen. Hyväksyttiin eriävä mielipide paluulentoaikoihin vedoten ja pyyntö olla keskeyttämättä istuntoa. Valiokuntien päätöslauselmaesitysten julkistaminen jatkuu.

Esitys päätöslauselmaksi no. 51

Puheenjohtaja totesi, että jaetuissa papereissa puuttuu osa päätösesitystä, joka on näytöllä. Valiokunnan tavoitteena oli varmistaa, että myös tarkkailijoille lähetetään paperit. Siksi ehdotettiin että työjärjestyksen 3.

§:ään lisätään alleviivattu ”tarkkailijoiden” ja työjärjestyksen 4. §:ään lisätään alleviivattu ”tarkkailijoille”. Puhemies keskeytti esityksen käsittelyn ennen päätöksen tekoa ja siihen palataan, kun teksti näkyvillä. Päätöslauselmaesitys 52 käsittelyn aikana käytettiin kaksi puheenvuoroa esityksestä 51: parlamentin sääntöjen muutos vaatii 2/3 enemmistön. Sanat ”mitkä haluaa” korjataan: ”jotka haluaa käsiteltäväksi”. Loppuun lisättiin: ”Lisäksi puhemies kehottaa selvittämään tarkkailijoiden statusta ulkosuomalaisparlamentissa sekä tekemään aloitteen mahdollisesta sääntö-/työjärjestysmuutoksesta seuraavalle istunnolle.” Päätöslauselma hyväksyttiin näillä muutoksilla.

Esitys päätöslauselmaksi no. 52

Todettiin, että teksti on jaetuissa papereissa muttei näytöllä. Korjattiin ”ml.”: ”mukaan lukien”. ’*Life stream*’ tarkoittaa mahdollisuutta lähettää ajantasaista videokuvaa ja korjattiin: ”suora videolähetys”. Keskusteltiin some- eli sosiaalisen median yhteisöjen vapaasta perustamisesta, olemassaolosta ja kotipaikasta. Puheenjohtajan mukaan ehto ”täyttää ratifioimisen ehdot” ei ole välttämätöntä. Vuosia sitten puhuttiin mahdollisuudesta, että suomenruotsalaiset jaostot skandinaavisista yhteisöistä voisivat saada ratifiointioikeuden ja suhteessa tuohon keskusteluun on muotoilu ”osa suomalaista yhteisöä” ongelmallinen, minkä toi aikanaan esiin [Suomi-Seuran aiempi puheenjohtaja ja USP:n ensimmäinen puhemies] **Pertti Paasio**. Puhemies pyysi puheenjohtajaa lukemaan korjatun tekstin jota seuraisi koeäänestys hyväksymisestä (vihreä lipuke) tai hylkäämisestä (punainen lipuke). Äänestäessä punainen oli voitolla. Esitys hylättiin.

Esitys päätöslauselmaksi no. 53

Kirjallinen puheenvuoropyyntö. Puheenvuoroja ei annettu. Päätöslauselma hyväksyttiin äänestyksessä muutoksitta.

Esitys päätöslauselmaksi no. 54

Keskustelu alkoi lisäyspyynnöllä tekstiin perusteella, että puutteellinen nuoriso-osallistuminen on uhka yhtenäiselle päätöksenteolle ja koko USP:lle. Seisomaan nousi 6 edustajaa, kun kaikkia alle 30-vuotiaita edustajia pyydettiin nousemaan (aplotit). USP:n kattavuudesta ja jatkuvuudesta oltava huolissaan, mikäli tämä kehitys jatkuu. Toivottiin USP:lle nuorisoedustajia kuten joillakin pohjoismaisilla ulkokansalaisten parlamenteilla. Toisen näkemyksen mukaan huoli jatkuvuudesta on mutta valiokunnan esitys on riittävä; nuorisovaliokuntaa ei tule poistaa kuin ei seniorivaliokuntaakaan. Nuoriso-edustaja vaatisi seniori-, varhais- ja myöhäiskeskus-ikäisten edustajat. Alueellinen edustus toimii hyvin ja nuortenkin tulisi toimia aluekokousten kautta ja vanhempien tulisi markkinoida ja kannustaa kaikkia osallistumaan. Varapuhemies ei edusta vain omaa viiteryhmäänsä vaan kaikkia alueella asuvia suomalaisia (aplotit). Toimiminen some-ryhmien kautta lisää jatkuvuutta. Ne ylittävät etäisyydet hajallaan olevien suomalaisten kesken. Meksikossa toimitaan some-ryhmien kautta. Yhdysvalloissa nuoret toimivat niissä, ei Finlandia Foundationissa. Silti oltava osallistumisen ehdot. Ulkosuomalaisnuorten ohjelma koskee RSN:n mukaan heidän toimintahaasteitaan ulkomailla, mikä on eri asia kuin toiminta USP:issa. Siksi pyydettiin äänestystä lisäyksestä viimeiseksi lauseeksi: ”Sihteeristö ja puhemies selvittävät lisäksi, miten voidaan kehittää nuorten osallistumista ja toimintamahdollisuuksia ulkosuomalaisparlamentissa tulevaisuudessa.” Äänestettiin päätöslauselman hyväksymisestä tai hylkäämisestä. Päätöslauselma hyväksyttiin muutoksitta.

Esitys päätöslauselmaksi no. 55

Päätöslauselma hyväksyttiin muuttumattomana äänestyksessä. Sen jälkeen todettiin, että kirjepostin varassa olevat ovat pulassa ilman sähköpostia jonka puhemies totesi mahdottomaksi. Kompromissiesityksessä pykäliin 2 § ja 4 § lisättiin sana ”ensisijaisesti”. Päätöslauselma hyväksyttiin tällä korjauksella.

Lopulliset ja yleisistunnon hyväksymät päätöslauselmat ovat pöytäkirjan liitteenä. (Liite 8)

Puhemies keskeytti istunnon kello 13.40 30 minuutin kahvitaun ajaksi.

13. Päätöskeskustelu ja istunnon päättäminen

Puhemies totesi, että asianmukaiset päätökset on tehty. Päätöslauselma 52 hylättiin. Päätöskeskusteluun voi pyytää puheenvuoron kättä nostamalla.

Lasse Lund (Finnation - Finska Nationen vid Örebro universitet) kiitti, että ensikertalaisena todella antoisaa. Evästä vuoden 2020 ulkosuomalaisparlamenttia kokoustekniikasta ja kuinka kokous aloitetaan. Kansioissa tulisi olla valmisteltu työjärjestys ja esityslista niin, että tietää millaisia puheenvuoroja voi käyttää. Kokouspuheenjohtajan lisäksi ääntenlaskennassa parannettavaa ja täytyy tietää mistä äänestetään: jos on kolme ehdotusta, täytyy tietää mistä äänestetään ensin. Jos ollaan lisäämässä jotakin lausetta, täytyy ensin äänestää sen läpimenoa ja vasta sitten siitä, hyväksytäänkö valiokunnan esittämä päätöslauselma vai ei. Tulee antamaan kirjallisen raportin ja ehdotuksen omasta näkökulmasta vuoden 2020 istunnolle, jotta lisätään ammattimaisuutta kokoustekniikkaan, josta vallitsee nuorten joukossa yksimielisyys.

Voitto Korhonen (Costa Blancan evankelis-luterilainen seurakunta) totesi, että vanhatkin ymmärtävät kokoustekniikkaa joka meni ihan hyvin, vaikka aina valmius oppia nuorilta lisää. Tulisi aina tuoda selkeästi esiin se, mistä päätetään. Vanhoihin päätöslauseleihin viitaten, kaipasi enemmän raporttia jo tehdystä.

Matti J. Korhonen (Ikinuoret) toivoi että parlamentti evästäisi liikuntarajoitteisten puolesta, että päärakennuksen remontissa tähänkin kerrokseen saisi invavessan.

Tuula Fomin (Tukholman Suomalainen Seura) Entisenä Pohjois-Euroopan alueen edustajana seuraa turvallisin mielin puhemiehistön työskentelyä, jossa on kaksikin nuorta naista ja kaikilla suurta kokemusta. On kaikkien vastuulla palattuumme välittää tietoa näistä päätöslauseleista ja poimia niistä tärkeät.

Voitto Visuri (Ruotsinsuomalaisten Keskusliitto) kiitti siitä mitä on kyetty tekemään käsillä olevilla resursseilla. Viekkä sana maailmalle nuorten osallistumisesta. Saimme alle 30-vuotiaan varapuhemiehen varahenkilön. Onnea uudelle puhemiehistölle.

Risto Söder (Suomi Konferenssi): Kaikissa istunnoissa on sama perusongelma; liuskat valiokuntiimme saatiin viime minuuteilla jolloin ei ehditty paneutua teksteihin. Ensi kerralla, hieman rauhallisempi tahti.

Sointu Beuerfeind (Deutsch Finnische Gesellschaft, Köln) kiitti ja toivoi seuraavalla kerralla enemmän puheenvuoroja ja keskustelumahdollisuutta. Papereitten luku ei onnistu niin nopeasti ja eri valiokuntien työ kiinnostaa. Niin paljon aikaa järjestetty tuloon, että jokaisella tulisi olla mahdollisuus sanoa asiansa.

Dennis Barvsten (Ruotsinsuomalaisten Nuorten Liitto) olisi toivonut äänestystä alkuperäisen päätöslauselemaesityksen no. 55 (*Sähköpostin käyttö istuntoposituksessa*) muuttamiseksi ”kaikki aloitteet julkaistaan kokonaisuudessaan netissä ennen täysistuntoa”.

Kati Hognes (Belgian Suomi-klubi asbl) yhtyi ensimmäisen puheenvuoron pitäjään. Kolmannessa istunnossaan hänkään ei ollut vielä selvillä äänestyskäytännöistä. Ennen ei ollut niin, että joka puheenvuoroa varten tuotiin lappu. Myös vähän enemmän keskustelua tulee sallia. Äänestystilanteessa ei ehtinyt saada lappua esiin, kun äänestys oli jo mennyt. Ajoittain oli epäselvää mistä äänestetään ja mitkä ovat vaihtoehdot. Muutoin kiitos hienoista järjestelyistä ja kivasta istunnosta.

Barbro Allardt Ljunggren (FRIS) on jo pyytänyt puhemiehistössä, että otetaan käsittelyyn aloitekäsittely. Jokainen puheenjohtaja voisi lukea kaikki päätöslauselemaesityksensä ja sitten vasta menisimme yksittäisiin keskusteluihin. Tulkkaustarve on ongelma, koska kuulee jälkijättöisesti. Ainahan on parantamisen varaa.

Alexandra Hibolin (Finlandssvenska Skånegillet) korosti, että USP on kolmikielinen. Tässä on parantamisen varaa. Suuri kiitos tulkeille jotka työskentelivät myös valiokunnissa.

Hanna Wagner (Finlandia Foundation National Washington) palasi esitykseen numero 52. Toinen aloitteen tekijöistä ei ehtinyt edes äänestämään. Haluaa ottaa asian esiin kolme vuoden kuluttua. Valtavan monessa Yhdysvaltojen kaupungissa on pelkästään some-ryhmiä. Oma poika on mukana vain kahdessa järjestäytyneessä some-ryhmässä. Kaikki muu ollut hyvin järjestettyä.

Dennis Barvsten (Ruotsinsuomalaisten Nuorten Liitto) mainitsi kirjelmästä jota ovat tekemässä, ja johon kantaa ottamaan haluavat voivat tulla käymään näyttelyssämme. Kiitti Sini Castrénia työstä.

Pauli Tuohiojalle (tarkkailija, Aurinkorannikon suom. ev.lut. seurakunta) mielenkiintoisinta olivat päätöslauselmat ja niiden hyväksyminen, joka konkreettisesti. Lukumäärämme vuoksi mielipiteiden määrä suuri. Ehdotti, että vain kannatetut muutosesitykset käsitellään. Pohjaesityksenä aina esitys joka näkyy näytöllä.

14. Ulkosuomalaisparlamentin yhdeksännen istunnon päätössanat

Puhemies Jarmo Virmavirta kiitti.

Nuoremmalle väelle voi sanoa, että muistumana on vanhaa työväenliikkeen perinnettä, että kokouksissa on aina kaksi tärkeää asiaa: saada itselle puheenjohtajuus, ja taata se, että on sopivat pöytäkirjantarkastajat. Loppu menee hyvin. Yritämme petrata näissä menettelytavoissa tulevaisuudessa. Jo ennen tätä kokousta on sovittu, että puhemiehistössä ja Suomi-Seuran työvaliokunnassa otetaan esille työjärjestys ja säännöt, koska nämä kaikki, Suomi-Seuran kohdalla varsinkin, ovat aika vanhoja ja USP:n kohdalla 20 vuotta on aika tarkistaa mitä on mietitty aikanaan ja katsoa mikä on tilanne tänä päivänä.

Ennen kaikkea kiinnittäisi huomiota siihen, että ulkosuomalaisparlamentin arvostus hallinnon ja suomalaisen politiikan ykkösrivin keskuudessa on hyvin huomattava ja suuri. Meistä ollaan kiinnostuneita ja saamme aina korkeammalta taholta kontaktin istuntojen yhteydessä ja muutenkin. Se näkyy erityisesti siinä, että Valtioneuvosto tekee aina erityisen ulkosuomalaispoliittisen ohjelman, jossa otetaan huomioon juuri niitä asioita, joista täällä on päätetty. Tietysti toivoisimme nopeampaa tahtia, mutta yhteiskunnan ja politiikan rytmi on useissa asioissa kovin hidas. Koko ajan tätä asioiden edistämistä kuitenkin tapahtuu.

Ja se johtuu Suomessa varmasti juuri siitä minkä tasavallan presidenttikin toi puheessaan esiin; että meillä on alun alkaenkin ymmärretty se, että ulkosuomalaiset ovat myös suomalaisen yhteiskunnan voimavara. Suomi-Seuran 90-vuotistaipaleella tämä on tullut mitä selvemmin esiin. Tämä ei koske vain tätä 90 vuotta, vaan jo ennen Suomen itsenäistymistä tästä asiasta lähdettiin keskustelemaan. Jo vuonna 1911 oli asetettu komitea selvittämään ulkosuomalaisten asemaa. Se komitea jäi maailmansodan jalkoihin eikä se tuottanut koskaan mitään konkreettista tulosta. Tärkeää on ymmärtää, että tämä oli osa suomalaista ajattelua jo ennen itsenäistymistä. Ei ole syytä olettaa, ettei se jatkuisi tänäkin päivänä ja tästä eteenpäinkin.

Asemamme on hyvä ja meistä itsestämme osin riippuu millä tavoin voimme näitä tavoitteitamme edistää. Istuntojen välissä parlamentin sihteeristö ja koko Suomi-Seura tekee töitä sen eteen, että asioita saadaan eteenpäin ja puhemiehistö kokoontuu kerran, kaksi vuodessa pitämään yhteyttä suomalaisiin päättäviin tahoihin. Kaikkein tärkein on tämä yhteys, joka tulee tässä istunnossa esiin, yhteys joka on meidän kaikkien kesken. Se on elävää elämää. Se minkälainen yhteytemme on suomalaiseen yhteiskuntaan, riippuu meistä itsestämme. Kiitän kaikkia ulkosuomalaisparlamentin osanottajia statuksesta riippumatta. Tämä on ollut hyvä istunto. Mitä suurin kiitos.

15. Istunnon päätös

Puhemies päätti istunnon kello 14.40.

Helsingissä, 13.2.2018

Sini Castrén, parlamenttisihteeri

Liite 1. Tasavallan presidentin tervehdys

Puhemies Jarmo Virmavirta lukenut ulkosuomalaisparlamentin 9. istunnon avajaisissa, Helsingin yliopiston juhlasali 16.6.2017

TASAVALLAN PRESIDENTIN TERVEHDYS

Suomi juhlii itsenäisyyden 100-vuotisjuhlaa. Täällä koti-Suomessa on ollut suuri ilo seurata sitä innostusta, miltä te maailmana asuvat suomalaiset olette lähteneet juhlavuotta valmistelemaan ja viettämään. Suomen kunniaksi eri puolilla maailmaa järjestettävien tapahtumien määrä on todella vaikuttava: noin viidesosa kaikista Suomi 100 tapahtumista järjestetään Suomen rajojen ulkopuolella, kaikilla kuudella mantereella.

Maailma on monella tapaa pienentynyt ja kynnys lähteä maailmalle on madaltunut. Arkipäivää on, että suomalaiset muuttavat ulkomaille väliaikaisesti tai pysyvästi. Ihmisten liikkuvuuden lisääntyminen on pysyvä trendi, ja tässä muutoksessa Suomeen yhteenkuuluvuutta tuntevat ulkosuomalaiset ovat todellinen voimavara. Tietoisuus omasta kulttuuristaan ja omista juuristaan on jokaiselle meille tärkeää. Ulkomailla asuu paljon Suomen kansalaisia, joilla on lisäksi nykyisen kotimaansa kansalaisuus. Suomen kansalaisuus on yhä merkittävä side, joka pitää maailmalla asuvan yhteydessä Suomeen.

Ulkosuomalaisten merkitys on oivallettu Suomen julkisessa hallinnossa jo itsenäisyyden alkuvuosista lähtien. Suomi-Seura ry perustettiin vuonna 1927 maailmalla asuvien suomalaisten yhteiseksi järjestöksi ja toiminnan rahoitus on katsottu julkisen vallan velvollisuudeksi.

Ulkosuomalaisparlamentin perustamisen jälkeen 1997 on moni ulkosuomalaisia läheisesti koskettava ja arkea helpottava asia edennyt, joista esimerkkejä ovat kaksoiskansalaisuuden toteutuminen (2003), työeläkeverotuksen yhdenmukaistaminen ulkosuomalaisille (2011), veteraanien kuntoutus kotimaassaan, oikeus turvalliseen vanhuuteen suomen kielellä ulkomailla ja maailmalla toimivien Suomi-koulujen toimintaedellytysten turvaaminen. Suomi on nyt myös siirtymässä niiden maiden joukkoon, jotka sallivat kirjeäänestyksen ulkomailla oleville kansalaisilleen.

Ulkosuomalaisparlamentti toimii maailmalla asuvien suomalaisten demokraattisena foorumina, jonka kautta ulkosuomalaiset voivat vaikuttaa ja osallistua Suomen yhteiskunnalliseen päätöksentekoon.

Maailmaa ravisuttelevista muutoksista huolimatta Suomelle kuuluu hyvää. Kansainvälisissä tutkimuksissa Suomen on todettu olevan maailman vakain maa. Olemme maailman kärkeä myös rehellisyydessä, innovatiivisuudessa, lukutaidossa, koulumenestyksessä ja tyttöjen mahdollisuuksissa. Suomi 100 -tutkimuksen mukaan turvallisuus, puhdas luonto ja koulumme muodostavat suomalaisten ylpeydenaiheiden kärkikolmikon. Seuraavaksi tulevat tasa-arvo ja sananvapaus.

Suomella on myös kaikki edellytykset olla kansainvälinen edelläkävijä ja suunnannäyttävä ulkomailla asuvien kansalaistensa asioiden hoitamisessa. Tällä saralla suomalaisilla voi olla paljon annettavaa muille kansoille ja tässä prosessissa ulkosuomalaisparlamentilla on tärkeä rooli.

Suomen itsenäisyyden 100-vuotisjuhlan teema on "Suomi 100 — yhdessä". Se haastaa jokaisen meistä pohtimaan, mitä me Suomessa ja suomalaisuudessa arvostamme, mikä saa meidät pitämään Suomi-suhdetta yllä, vaikka asuisimme kaukana Suomesta.

Te maailmalla asuvat suomalaiset teette suomalaisuutta tunnetuksi ja muokkaatte positiivista Suomi-kuvaa: tämä jos jokin on aitoa kansainvälisyyttä ja mitä arvokkainta työtä Suomen hyväksi.

Minulla on ilo onnitella 20 vuotta täyttävää ulkosuomalaisparlamenttia sekä 90 vuotiasta Suomi-Seura ry:tä! Samalla toivotan teille kaikille hyvää Suomi 100-juhlavuoden jatkoa!

Sauli Niinistö
Tasavallan presidentti

Liite 2. Eduskunnan puhemies Maria Lohelan avajaisjuhlapuhe

Eduskunnan puhemies Maria Lohelan avajaisjuhlapuhe ulkosuomalaisparlamentin 9. istunnon avajaisissa

Helsingin yliopiston juhlasali 16.6.2017

Hyvät ulkosuomalaisparlamentin osallistujat,

Nuorena luulin, että maailma löytyy jostakin kaukaa. Nyt vähän vanhempana tiedän maailman pyöreäksi: mitä kauemmaksi menen, sitä lähemmäksi tulen omia juuriani.

Luulen, että moni teistä tuntee tämän saman tunteen, olettehan nytkin saapuneet tänne Suomeen pitkien matkojen takaa, eräät Australiasta ja Uudesta-Seelannista saakka.

Kotimaa on mielentila, joka ei kerro siitä, missä ihminen on syntynyt, vaan siitä, mihin ihminen tuntee kuuluvansa. Moni teistä on asunut vuosikymmeniä tai jopa koko elämänsä jossakin muualla, mutta silti varmasti edelleen tunnente kuuluvanne myös tähän maahan, Suomeen.

Ulkosuomalaisuutta tutkineiden sosiologien mielestä siirtolaisiksi muuttaneet suomalaiset ovat historian eri vaiheissa valinneet jonkin neljästä erilaisesta strategiasta sopeutuakseen uuteen yhteiskuntaan.

Käytän esimerkkinä Suomesta Yhdysvaltoihin suuntautunutta siirtolaisuutta, mutta olen varma, että tunnistatte nämä erilaiset sopeutumiskeinot myös kaikista muista suomalaisista siirtolaisyhteisöistä.

Ensimmäinen sopeutumiskeino on ollut *odottaminen*, jota monet suomalaiset siirtolaiset käyttivät muuttaessaan Yhdysvaltoihin 1800-luvun lopulla. Nämä muuttajat ajattelivat tullessaan uuteen maahan vain muutamaksi vuodeksi eivätkä edes tahtoneet sopeutua uuteen kulttuuriin vaan odottivat vain kotiin paluuta. Suomalainen mainari kirjoitti kotiinsa Pohjois-Suomeen vuonna 1882 näin:

”Työpaikat täynnä, outo maa, wieras kieli, useimmilla matkapiljetti velkana. Sen tähden olis parasta jokaiselle Amerikkaan aikojalle, että katsoisi etuansa eikä tuota kuuluisaa Amerikan nimeä. Minä palaan kotiin heti kun voin.”

Toinen mahdollinen strategia on ollut *välttämättömyyteen alistuminen*. Uuteen maahan oli tultu, elämä oli sinne rakennettava, välttämättömyyteen oli alistuttava. Nämä ihmiset elivät usein muistoissaan ja kiinnittyivät toisiin suomalaisiin niin tiiviisti, että eivät tahtoneet aina edes opiskella englantia. Eräs vuonna 1905 New Hampshireen tullut suomalainen kuvasi vanhemmilleen ensimmäistä paikallista joulua:

”Oliko teillä hauskaa joulua ja oliko siellä mitään iltamia tai tanssia joulun pyhinä? Täällä oli hankittu kuusi suomalaisten kokoushuoneelle ja siellä sitte laulettiin ja lausuttiin runoja ja veisattiin. Minullakin kuvastui armas kouluaika ihan elävänä silmiäni

eteen, mutta voi kuinka se tuntui katkeralta, kun muisti, että ne, joidenka kanssa hauskaa vietettiin, ovat kaukana – niin hirveän kaukana!”

Kolmas sopeutumiskeino on ollut *unohtaminen*, mikä on tarkoittanut suomalaisten juurien katkaisemista ja uuden kulttuurin mahdollisimman täydellistä omaksumista. Eräs länteen muuttanut suomalainen puhui englantia kaikille. Jopa omalle äidilleen, joka ei osannut sitä sanaakaan. Tällaisesta unohtamisesta hyvä esimerkki ovat myös erään kirjeen sanat:

”Olen aito amerikkalainen luonteeltani. Tämä on niin tosi. Täällä olen kuin kotonani. Ellei näin olisi, jäisi täällä toisista jällelle. Täällä tosiaan tehdään rahaa toisella inolla kuin Suomessa. Tollarien perään uhraa jokainen työnsä ja työtä tekee jokainen.”

Neljäs sopeutumiskeino on ollut sitten *uusiutuminen*. Tämä on tarkoittanut sellaisen uuden identiteetin luomista, jossa suomalaisuus ja uuden maan kulttuuri elävät rinnakkain. Monessa amerikkalaisessa kodissa kohtaa esimerkiksi tällaisen tunnelman. Talot ovat amerikkalaisen suuria, makuuhuoneita on monta, sisustus on loistokasta ja väljää. Seinällä kuitenkin saattaa olla porontalja, ikkunalaudalla puinen hirvi, keittiössä littalan astiat ja kylpyhuoneessa Marimekon pyyhkeet.

Olen varma, että te olette kohdanneet nämä kaikki ihmistyypit eri puolilla maailmaa. Minne suomalaiset ovat muuttaneet, siellä joku on päättänyt odottaa tai alistua välttämättömyyteen, joku toinen taas on päättänyt unohtaa tai uusiutua. Nykyisin luulisin, että unohtaminen tai uusiutuminen ovat aikaisempaa yleisempää, koska suomalaisten kielitaito on parempaa ja sopeutuminen uuteen kulttuuriin tästä syystä helpompaa.

Hyvät vaikuttajat,

Te ette ole unohtaneet. Olen varma, että tässä joukossa suurin osa ihmisistä on uusiutujia, joiden elämässä vanhat suomalaiset arvot ja tavat elävät hyvässä sovussa uuden asuinmaan kulttuurin kanssa.

Juuri teidänkaltaisilla ihmisillä on paljon annettavaa Suomelle. Ihminen tarvitsee juuret, mutta myös siivet, jotka syntyvät uusista ajatuksista. Kuten kaikki yhteiskuntaamme tuntevat tietävät, meidän maamme kaipaa uudistumista. Uusia ajatuksia syntyy parhaiten ympäristössä, missä uusi ja vanha kulttuuri kohtaavat toisensa ja pakottavat arvioimaan uudelleen totuttuja tapoja. Tällaisia ajatuksia saamme parhaiten juuri ulkomaille muuttaneilta suomalaisilta.

Kun yhteiskunta ympärillämme horjuu, instituutiot luovat turvaa. Suomalainen demokratia on rakennettu graniitille, kovalle ja kestäväälle kivelle.

Suomalaisessa demokratiassa on kuitenkin pieni särö: ulkosuomalaisten poliittinen edustus. Viime eduskuntavaaleissa äänioikeutettuja ulkosuomalaisia oli vajaa 250 000, saman suuruinen ryhmä ihmisiä kuin ruotsia äidinkielenään puhuvat suomalaiset. Näistä ulkosuomalaisista eduskuntavaaleissa äänesti vain pieni vähemmistö, noin 10 prosenttia. Nykyisessä vaalijärjestelmässämme ulkosuomalaisten äänet hajoavat eri alueille eikä niitä lasketa omana vaalipiirinä. Tästä kaikesta johtuu, että ulkosuomalaiset eivät saa kokoaan vastaavaa edustusta eduskuntaan.

Tämä tilanne vahvistaa ulkosuomalaisparlamentin asemaa ulkosuomalaisten edustajana. Työnne on näkynyt muun muassa kansalaisuuslain uudistamisessa, suomenkielisen opetuksen puolustamisena, työeläkkeiden verotuksen kohtuullistamisessa ja kirjeäänestyksen toteuttamisessa.

Teillä on suuri vastuu, uskon Teidän käyttävän sitä harkiten ja kaikkien suomalaisten puolesta.

Toivon menestystä työhönne yhteisen kotimaamme puolesta.

Kiitos!

(*)

Liite 3. Ulkosuomalaisparlamentin puhemiehen tervehdys

Ulkosuomalaisparlamentin puhemies, Suomi-Seura ry:n johtokunnan puheenjohtaja Jarmo Virmavirran tervehdys

Ulkosuomalaisparlamentin 9. istunto, Helsingin yliopiston juhlasali 16.6.2017

Arvoisa ulkosuomalaisparlamentti, parlamentin jäsenet ja tarkkailijaosanottajat,

Ennen kuin aloitamme istunnon, ehdotan että mustamme edesmennyttä tasavallan presidentti Mauno Koivistoa hetken hiljaisuudella. Hän oli presidentti, jonka aikana Suomi orientoitui uudella tavalla kansainväliseen yhteistyöhön. Siinä oli kysymys muutoksista, ei murroksista. Muutosten jälkeenkin Suomen ulkopoliittikan ydin oli kiteytettävissä kolmeen sanaan: hyvät suhteet naapureihin.

-

Haluan istunnon aluksi muistuttaa siitä, että ulkosuomalaisparlamentti on ainutlaatuinen elin koko maailmassa. Ranskassa ja Italiassa on maiden ulkopuolella asuvien kansalaisten merkitys otettu huomioon omanlaatuisilla järjestelyillään. Ulkoranskalaisilla ja ulkoitalialaisilla on omat edustuksensa maiden parlamenteissa. Suomen malli on herättänyt keskustelua pohjoismaisissa naapureissamme, mutta samankaltaista järjestelyä ei ole saatu aikaan sen enempää Ruotsissa, Norjassa kuin Tanskassakaan. Mutta Suomessa ulkosuomalaisparlamentin kehittyminen kuvastaa hyvin sitä yleistä kehitystä, jossa Suomen ulkopoliittikkaa luotsataan lisääntyvän kansainvälisen yhteistyön maailmassa.

- -

Ulkosuomalaisparlamentin asemaa täydentää se, että Suomen hallitus on jo useamman kerran laatinut erityisen valtioneuvoston ulkosuomalaispoliittisen ohjelman politiikan ja hallinnon ohjeeksi niiden päätöslauselmien perusteella, joita ulkosuomalaisparlamentissa on päätetty. Tämä merkitsee sitä, että meillä on tässä kokouksessa myös suuri vastuu päätettävistä asioista. Seuraava askel ulkosuomalaisparlamentin aseman suhteen onkin varmaan se, että ulkosuomalaisparlamentin asema määritetään lainsäädännöllä. Tätä koskeva päätös tapahtuneet aivan lähiaikoina hallituksen strategiaohjelman käsittelyn yhteydessä. Lainsäädännöllinen asema tullee selvitettäväksi erillisessä työryhmässä.

Ulkosuomalaisparlamentin asema kertoo ennen muuta siitä, että Suomessa ulkosuomalaisten merkitys ja mahdollisuudet on hyvin käsitetty. Juuri siksi myös Suomi-Seura on toiminut jo 90 vuoden ajan. Tämä kaikki on syytä muistaa, kun tässä kokouksessa käsittelemme aloitteita. Näillä sanoilla avaan ulkosuomalaisparlamentin yhdeksännen istunnon.

(*)

Liite 4. Sihteeristön puheenvuoro

Sihteeristön puheenvuoro

Suomi-Seura ry:n toiminnanjohtaja Tina Strandberg

Ulkosuomalaisparlamentin 9. istunto, Helsingin yliopiston juhlasali 16.6.2017

Muutosvarauksin

Arvoisa juhlayleisö,

Puheenvuoroni aluksi siirrymme hetkeksi pois istuntosalista kauas Tokioon kirsikkapuiden keskelle ja katsomme **Tokion Suomi-koulun tervehdyksen 100 vuotiaalle Suomelle**

https://yle.fi/uutiset/osasto/selkouutiset/suomi_100_terveysia_tokion_suomi-koulusta/9628779

Tämä ihastuttava Suomi-koulutervehdys on toteutettu Ylen Selkoutisten ja Suomi-Seuran yhteistyönä. Tokion lisäksi myös Zürichin, Dubain, Kosin, Tarton, Varsovan, Vancouverin ja Baselin –koulujen terveiset 100 vuotiaalle Suomelle on nähty Yle 1 -kanavalla. Ja lisää tervehdyksiä on tulossa.

Suomen kielen ja kulttuurin ylläpitäminen ulkomailla ei ole mikään itsestään selvyyden eteen pitää nähdä vaivaa. **Suomi-koulut** tarjoavat paitsi lapsille ja nuorille niin myös koko perheelle erinomaisen kohtaamispaikan, yhteisen suomalaisen olohuoneen, jossa voi jakaa arkisia asioita omalla äidinkielellään.

Suomi-koulut eivät toimi ilman Suomi-kouluopettajia, puheenjohtajia, rahastonhoitajia ja muita vapaaehtoisia, jotka tekevät huipputyötä maailmalla suomen kielen ja kulttuurin puolesta. Opetushallituksen myöntämän vuotuisen avustuksen tuvin noin 4 300 lasta, 140 koulussa ja 45 maassa voivat käydä Suomi-koulua.

Suomi-koulujen tervehdykset 100-vuotiaalle Suomelle on hyvä esimerkki siitä, miten Suomea juhlietaan yhdessä koko maailmassa. Suomi-Seura on koordinoanut **Suomi 100 Maailmalla** –hanketta, jonka tarkoituksena on ollut innostaa ja tukea ulkosuomalaisia järjestämään juhluvuoden tapahtumia. Yhteistyötahoina ovat Kirkon ulkosuomalaistyö ja Siirtolaisuusinstituutti ja lisäksi hankkeen toteuttamisessa ovat keskeisesti olleet mukana ulkoministeriö ja Suomen Merimieskirkko. Arviolta noin 20 % Suomi 100 tapahtumista järjestetään ulkomailla kaikilla kuudella mantereella.

Nyt kun kirjeäänestysmahdollisuus vihdoin 20 vuoden työn tuloksena on toteutumassa ulkosuomalaisille, voimme todeta, että **edunvalvonta on pitkäjänteistä työtä** eikä siinä ole oikotietä onneen. Asioiden edistäminen vaatii satoja sähköposteja, puhelinsoittoja,

tapaamisia, kirjeitä, kirjoituksia, keskusteluja, lausuntoja, kannanottoja - ja monta monta kuppia kahvia. Sen lisäksi on ajan oltava kypsä muutokselle.

Ulkosuomalaisparlamentin puhemiehistön puheenvuoroissa esille nousivat viime kauden tärkeimmät parlamentin edunvalvontakohteet, enkä lähde niitä toistamaan.

Suomella on kaikki edellytykset olla edelläkävijä ulkokansalaistensa asioiden hoitamisessa – olla maailman ykkönen tässäkin niin kuin monella muullakin alalla. Olemmehan maailman kärkeä rehellisyydessä, innovatiivisuudessa, lukutaidossa, koulumenestyksessä ja tyttöjen mahdollisuuksissa.

Riittävät resurssit Suomi-Seuran ja ulkosuomalaisparlamentin toiminnan jatkuvuuden turvaamiseksi ovat kuitenkin edellytykset sille, että ulkosuomalaisparlamentti voi kymmenen vuoden päästä juhlia kolmekymppisiä ja Suomi-Seura satavuotisjuhlia. Suurista summista ei ole kysymys, mutta toiminnan kehittäminen edellyttää varmuutta resurssien jatkuvuudesta. Suomi-Seuran lähiajan keskeisimpiä toiminnan kehittämiskohteita ovat **digitalisaation tehokkaampi hyödyntäminen ja viestinnän kokonaisvaltainen kehittäminen**. Tässä yhteydessä haluan mainostaa, että Suomi-Seura on keskiviikkona julkaissut uudet kotisivut. Toivomme, että ne palvelevat teitä maailmalla olevia suomalaisia entistä paremmin ja monipuolisemmin.

Hyvä juhlayleisö,

Puheenvuoroni loppuksi siirrymme vielä hetkeksi ulkoilmaan, Taivaan alle, kesäisiin tunnelmiin. **Finnish Your Dinner** –tapahtuma kutsuu kaikki suomalaiset ympäri maailmaa järjestämään päivällisiä satavuotiaan Suomen kunniaksi 25. - 27.8. Nyt on lupa kattaa pöytä omalla tyyllillä ja kutsua tutut ja tuntemattomat juhlimaan yhdessä

<https://www.youtube.com/watch?v=Na0Hwr9Eqj8>

(*)

Liite 5. Tiivistelmä sihteeristölle jätetyistä aloitteista

Parlamenttisihteerin aloitealustus

Sini Castrén

Ulkosuomalaisparlamentin 9. istunto, Helsingin yliopiston juhlasali 16.6.2017

Hyvä eduskunnan puhemies, arvoisa ulkosuomalaisparlamentin puhemiehistö, your excellencies, hyvät kutsuvieraat ja ulkosuomalaiset ystävät!

Ulkosuomalaisparlamentin kaltaista ei ole toista pohjoismaissa. USP on kanava, jonka kautta ulkosuomalaisten ääni kuuluu maailmalta Suomeen. On arvokasta, että ulkosuomalaiset haluavat kertoa viranomaisille, lainsäätäjille ja muille päättäjille mitä toivotte Suomelta – ja mitä itse voitte Suomeen eteen tehdä. USP:n toiminnan kautta ulkosuomalaiset osallistuvat suomalaiseen yhteiskuntaan. Voimakkaimmillaan tämä ääni kuuluu parlamentin istunnossa Helsingissä kahden, kolmen vuoden välein: tämän 20-vuotisjuhlaistunnon käsiteltäväksi ulkosuomalaisyhteisöt jättivät Ecuadorista Uuteen-Seelantiin, Espanjan Aurinkorannikolta Venäjälle istunnon käsiteltäväksi kaikkiaan 74 aloitetta. Samankaltaisten yhdistämisten jälkeen istunto käsittelee 55 aloitetta.

Edeltäjäni totesi vuoden 2012 istunnossa, että aloitteiden laskeva määrä ei millään lailla vaikuta niiden tärkeyteen. Ei myöskään niiden nouseva määrä. Numeroiden sijaan tärkeää on se, että ihmiset ja asiat keskustelevat. Kansalaisuusvaliokunnassa ratkotaan passi- ja viisumi- sekä kansalaisuuskyymyksiä. Seniori- ja Sosiaalivaliokunnissa huomioidaan ikääntyneiden, sairaiden, heikkojen ja byrokratian rattaissa painivien asioita. Opinto- ja koulutusvaliokunnat käsittelevät suomalaislasten ja -nuorten kielen ja kulttuurin tukea ja joustavan maailmalta paluun edellytyksiä. Sääntömääräisesti ja vakiintuneesti toimiva ulkosuomalaisparlamentti on ajan hermolla ottaessaan tässä istunnossa kantaa tiedotuksen ja viestinnän perustavanlaatuisiin ratkaisuihin, tai katsoessaan miten ulkosuomalaiset asiantuntijat, nuoret ja yhteisöllisestä toiminnasta kiinnostuneet verkottuvat digimaailmassa toistensa ja Suomen kanssa. Lisäksi parlamentin tehtäviin kuuluu USP:n tilien ja talousarvion eli budjetin tarkistus.

Hieno lahja 20-vuotiaalle parlamentille on sen ikänsä ajama kirjeäänestysoikeus ulkosuomalaisille kansallisissa, vaaleissa menee eduskunnan käsittelyyn syksyllä. Äänestysmahdollisuudet ovat parantumassa kertahetitolla yhtä suurelle määrälle ulkosuomalaisia, kuin mitä Suomessa asuu äänioikeutettua ruotsinkielistä väestöä. Tällä demokratialoikalla Suomi vahvistaa yhteyksiään maailmalle.

Merkityksessään se tuo mieleen vuonna 2003 saavutetun tavoitteen kaksoiskansalaisuus. Moni muistaa vuoden 2002 istunnon innon. Tänään te 200 edustajaa ja 82 tarkkailijaa eli 282 istunto-osallistujaa olette luomassa USP:n historian 3. suurinta istuntoa. Tarkkailijoiden alati nouseva luku kertoo, että USP nähdään hyvänä kanavana Suomeen. Toimintaa seuraa 530 yhteisöä 39 maassa. Suomen kannattaa tukea tätä arvokasta toimintaa ja päätöstä USP:n aseman uudelleenarvioinnista odotetaan toiveikkaasti. Sillä välin, hyvä edustajat, työstäkää päätöslauselmaehdotuksia, tuokaa istunnolle huomenna päätöslauselmaesityksiä!

Aloitteiden valiokunnittaisten lukumäärien takia puhemiehistö ehdottaa pysyvien valiokuntien yhdistämisiä seuraavasti: Kuten edellisessä istunnossa vuonna 2015, Opinto- ja koulutusvaliokunta jaettaisiin kahtia tämän istunnon ajaksi ja merkitään roomalaisin numeroin I ja II. Tiedotusvaliokunta yhdistettäisiin Talousvaliokunnan kanssa, kuten vuonna 2015. Ehdotetaan samalla, että Tiedotus- ja Talousvaliokunnasta siirretään tämän kerran Sääntövaliokuntaan aloite *USP:n tilit ja budjetti*. Kertaluontoisesi ehdotetun siirron peruste on käytännöllisyys ja koska aloitteella on sääntövaikutuksia. Istunto ottaa näihin ehdotuksiin kantaa järjestäytymisen yhteydessä.

Tulkkausta on saatavilla kolmessa valiokunnassa. Poliittisten ja virallisten asioiden valiokunnassa on ruotsin tulkkaus, samoin Kulttuurivaliokunnassa. Kulttuurivaliokunnassa ja Opinto- ja koulutusvaliokunta II:ssa tarjotaan englannin tulkkausta. Valiokunnilla on aikaa aloitteiden käsittelyyn tänään kello 13:sta kello 17 asti. Huomenna on lisätyöaikaa varattu kello 8:sta viittä vailla yhdeksään, jolloin valmiit päätöslauselmaesitykset jätetään sihteeristölle. Esitysten käsittely alkaa täysistunnossa kello 11.30.

Toivotan teille koko sihteeristön puolesta mukavia hetkiä yhdessä.

(*)

Liite 6. Lista istuntoon osallistuneista

EDUSTAJAT (186 edustajaa, edustaen 193 ulkosuomalaisyhteisöä)

Aarnio	Arja	Hanian Suomalaiset ry	Kreikka
Ahonen	Tarmo	Club 2000	Ruotsi
Allardt Ljunggren	Barbro	Finlandssvenskarnas riksförbund i Sverige FRIS	Ruotsi
Alton	Helena	Finnish Ladies in the East Midlands	Iso-Britannia
Asteljoki	Hilkka	Aurinkorannikon suomalainen koulu	Espanja
Barvsten	Dennis	Tukholman Suomalaiset Opiskelijat	Ruotsi
Bauerfeind	Sointu	Deutsch Finnische Gesellschaft (DFG) Köln	Saksa
Björklund	Taimi	Tyresön Suomi-Seura	Ruotsi
Bout-Saari	Riitta	Rotterdamın suomalainen merimieskirkko	Alankomaat
Brangefeldt	Kaisa	Ruotsinsuomalaisten Naisten Foorumi / Sverigefinska Kvinnoforum	Ruotsi
Brunetto	Katia	Firenzen Suomi-Seura	Italia
Burow	Justus	Deutsch Finnische Gesellschaft (DFG) Westfalen-Lippe	Saksa
Büchler	Seija	Suomalainen Kirkko Sveitsissä (SKS)	Sveitsi
Bykova-Soittu	Tatiana	Inkerin Liitto Tyrön osasto	Venäjä
Böök	Jussi	Norrteljen Suomi Seura	Ruotsi
Carlsson	Jouni	Suomi-Seura Oslo	Norja
Carnegie	Leila	Agricola Finnish Lutheran Church	Kanada
		Toronto Finlandia Lions Club	Kanada
Cauthen	Marita	Raivaaja Foundation	USA
Christiansen	Kerttu	Ruotsin Suomenkielisten Näkövammaisten Liitto	Ruotsi
Damström	Gunnar	The Swedish Finn Historical Society	USA
Dauvergne	Anja	Ranskan Suomi-Seura	Ranska
Eskelinen	Tuula	Bournemouth Area Finns	Iso-Britannia
Eskelinen	Anja	Finn-Guild	Iso-Britannia
Flavet	Leena	SUOMIART	Ruotsi
Fonsen	Ilkka	Sofian kannatusyhdistys ry.	Espanja
Forsman	Katriina	Düsseldorfin suomalainen seurakunta	Saksa
Frölander	Monica	Finnish Room Committee of the University of Pittsburgh	USA
Gibbs	Kirsti	Bristolin suomalainen lauantaikoulu	Iso-Britannia
Gilbert	Jonna	Swansean suomalaiset	Iso-Britannia
Godderis	Pia	Saksan Suomi-koulujen neuvosto	Saksa
Grahn	Erica	Finlandssvenskarnas riksförbund i Sverige (FRIS)	Ruotsi
Gustafsson	Josefin	Ruotsinsuomalaisten Nuorten Liitto	Ruotsi
Gülch	Marja	Deutsch Finnische Gesellschaft (DFG) Stuttgart - Mittlere Neckar	Saksa
Haaksi	Carita	Finlandsvenska Nylandsgillet i Stockholm	Ruotsi
Hanson	Riitta	Suomalainen Ystäväverkosto	Iso-Britannia
Hatanpää-Wetzel	Heli	Finlandia Club of Sacramento Valley	USA
Hechler	Kirsi	Sisu-Radio	Saksa
Heiskanen	Anu	Kölnin suomalainen kielikoulu	Saksa

ULKOSUOMALAISPARLAMENTTI

UTLANDSFINLÄNDARPARLAMENTET – FINNISH EXPATRIATE PARLIAMENT

Istunnon pöytäkirja, 2017

Hibolin	Alexandra	Finlandssvenska Skänegillet	Ruotsi
Hillman	Mark V.	The Swedish Finn Historical Society	USA
Hognes	Kati	Suomi-Klubi a.s.b.l.	Belgia
Holzer	Ulla	SenioriFoorum Zürich	Sveitsi
Horstia	Heikki	Algarven Suomi-Seura	Portugal
Hukka	Vladimir K.	Inkerin Liitto Nizni Novgorodin alueen osasto	Venäjä
Huotari-Müller	Helmi	Deutsch Finnische Gesellschaft (DFG) Mittlerer Schwarzwald	Saksa
Hämäläinen	Susanna	Barcelonan Suomi-koulu	Espanja
Ilmokari	Irina	Toronton Suomalainen Teatteri	Kanada
Impola	Leila	Düsseldorfin Suomalainen Kielikoulu	Saksa
Ivanov	Leonid	Tyumenin läänin suomalainen seura	Venäjä
Juutinen	Helena	Finnish Lutheran Church of Melbourne	Australia
		West Sydney Finnish Club	Australia
Järvi	Henriikka	St. Albansin Suomi-koulu / St. Albans Finnish School	Iso-Britannia
Kabanen	Toivo	Suomalaisen vähemmistön kulttuuri-itsehallinto	Viro
Kalliomäki	Marjo	Ranskan suomalainen ev.-lut. seurakunta	Ranska
Kambarova	Anna	Novosibirskin suomalaisten kansallis-kulttuurinen autonomia 'Ingeria'	Venäjä
Karjalainen	Pirkko	Ruotsinsuomalaisten Keskusliitto (RSKL)	Ruotsi
Katajikko	Kristiina	Tukholman suomalainen seurakunta / Finska församlingen i Stockholm	Ruotsi
Kellokumpu	Erkki	Ruotsinsuomalainen harrastajateatteriliitto (RSHT)	Ruotsi
Kharpak	Irina	Hatsinan Inkeri-Seura	Venäjä
Kivikangas	Jaana	Tukholman suomalainen seurakunta / Finska församlingen i Stockholm	Ruotsi
Kivinen	Tuula	Canada-Finland Chamber of Commerce	Kanada
Kivisaari	Helena	Tukholman Suomalainen Seura	Ruotsi
Kokko	Wladimir	Pietarin Inkerin Liitto	Venäjä
Konkola	Matti	Aurinkorannikon sydänyhdistys	Espanja
Korhonen	Matti J.	Ikinuoret, Tukholman Suomalaisen seuran jaosto	Ruotsi
Korhonen	Voitto	Costa Blancan suomalainen ev.lut. seurakunta	Espanja
Korja-Mayer	Armi	Rhein-Neckarin suomalainen seurakunta	Saksa
Korosteleva	Hilja	Pihkovan inkerinsuomalaisten kansallis-kulttuurinen yhteisö "Pikku Inkeri"	Venäjä
Krats	Jimmy	Sudbury Finnish Rest Home Society (Finlandia Village)	Kanada
Kröger-Müller	Marjut	Alanyan suomalaiset ry	Turkki
Kuivinen Brown	Marta	Evergreen NW Kantele Players	USA
Kuparinen	Veli-Matti	Asociación Finlandesa Costa Blanca de Torre Vieja (Costa Blanca Suomi-seura)	Espanja
Kurvi	Annikki	Finnish Center Association (FCA)	USA
Kuusela	Milla	Frankfurtin suomalaisen kouluyhdistyksen nuorisajaosto	Saksa
Kuusela	Inka	Frankfurtin suomalainen kouluyhdistys	Saksa
Kyander	Alice	Ruotsinsuomalaisten Nuorten Liitto / Sverigefinska ungdomsförbundet	Ruotsi
Kymäläinen	Kimmo	Kroatia-Suomi Yhdistys	Kroatia
Lamu	Kaisa	Ruotsinsuomalaiset Eläkeläiset (RSE)	Ruotsi

ULKOSUOMALAISPARLAMENTTI

UTLANDSFINLÄNDARPARLAMENTET – FINNISH EXPATRIATE PARLIAMENT

Istunnon pöytäkirja, 2017

Langeland	Kaarina	Finlandia Foundation Florida Chapter	USA
Lehto	Satu	San Diegon Suomi-talo / House of Finland Inc.	USA
Lehtonen	Markku Olavi	Länsi-Viron Inkerinsuomalaisten Kulttuuriseura	USA
Lehtonen	Katariina	Finlandia Foundation Columbia Pacific Chapter	USA
Leinonen	Irmeli	Alanya Finliler Derneği	Turkki
Lindholm	Hanna	Lontoon Merimieskirkko	Iso-Britannia
London	Kaisa	Finlandia Foundation Seattle Chapter	USA
Lund	Lasse	Finska nationen vid Örebro universitet	Ruotsi
Lännenpää	Piia	Suomi-Klubi a.s.b.l.	Belgia
MacLaughlin-Garbes	Heather	University of Washington Finnish Program	USA
Madej	Sanna	Hampurin suomalainen koulu	Saksa
Makila	Peter J.	FACC Florida Chapter	USA
Mannisto	Eva	Finnish Choral Society of Seattle	USA
Markomäki-Thomaser	Marianne	Aargaun Suomi-koulu	Sveitsi
McEachern	Outi	Calgary Finlandia Cultural Association	Kanada
Merigdal	Kati	Norjalais-suomalainen liitto / Norsk-finsk forbund	Norja
Mikkola	Satu	Finlandia Foundation National (Pasadena)	USA
Myllys	Asko	Finroart Forum	Sveitsi
Mynttinen	Juha	Suomi-koti Toronto	Kanada
Männistö	Heikki	Finnish Lutheran Church, Seattle	USA
Mökkönen	Petteri	Suomen Sotaveteraaniliitto, Kanadan Piiri	Kanada
Neuvonen	Sakari	Tarton Suomi-Seura	Viro
Nevala	Teuvo	Ruotsinsuomalainen liikunta ja urheilu	Ruotsi
Niskanen	Helena	FinnFest USA	USA
Niskanen	Kreetta	Frankfurtin Suomi-koulu: Rhein-Neckarin alue	Saksa
Noppa	Seija	Kulttuuri-75	Ruotsi
Nousiainen	Tapani	Suomi-koti Toronto	Kanada
Nurminen	Markku	Deutsch Finnische Gesellschaft (DFG) Nord e.V., Hamburg	Saksa
Nyblom Hermansson	Inger	Finlandssvenskarnas Riksförbund i Sverige (FRIS)	Ruotsi
Oksajärvi Snyder	Marja	Finlandia Foundation National Capital Chapter	USA
Oldendorff	Katri	Brysselin Merimieskirkko	Belgia
Oldendorff	Satu	Hampurin suomalainen merimieskirkko / Finnische seemannskirche	Saksa
Olkkonen	Pentti	Rivieran Suomi-Seura	Ranska
Paananen	Martti	Tukholman suomalainen seurakunta	Ruotsi
Palomäki	Auli	Alanyan suomalaiset ry	Turkki
Passiniemi	Leena	Bremenin suomalainen seurakunta	Saksa
Pekkala	Mikko	Canberra Finnish Society	Australia
Pekkanen	Ritva Helinä	Asociación Finlandesa Suomela	Espanja
Petrova	Maire	Viron Inkerinsuomalaisten Liitto	Viro
Peuhkurinen	Seppo	Suomen Sotaveteraanit Kanadassa, Toronton Kerho	Kanada
		Toronton Suomalainen edistysliitto	Kanada
Pitkänen	Raija	Suomi-kerho Club Finlandia (Las Palmas)	Espanja
Post	Malle	Suomi-Kerho Tallinn	Viro
Preema	Herta	Järvamaan Inkerinsuomalaisten Seura	Viro

ULKOSUOMALAISPARLAMENTTI

UTLANDSFINLÄNDARPARLAMENTET – FINNISH EXPATRIATE PARLIAMENT

Istunnon pöytäkirja, 2017

Pruul	Ester	Suomalaisen vähemmistön kulttuuri-itsehallinto	Viro
Pudas	Kaisa	Krungthepin Suomalaiset	Thaimaa
Pukari	Seppo	Motalan Suomi-Seura	Ruotsi
Pulkkinen	Teuvo	The Finnish American Chamber of Commerce Inc., San Diego	USA
Puolle	Seppo	Ruotsinsuomalaiset Eläkeläiset (RSE)	Ruotsi
Puuska	Esko	Suomi-kerho Club Finlandia, Las Palmas	Espanja
Qvist	Aili Anneli	Hua Hinin seudun suomalaiset	Thaimaa
Rahikainen	Mauno	RSKL Sörmlandin-Itägötanmaan piiri	Ruotsi
Rahkonen	Ossi	Finlandia Foundation National (Pasadena)	USA
Ramstedt	Mikko	Finn-Guild	Iso-Britannia
Ranta	Seppo	Boråsin Suomi-Seura	Ruotsi
Rautio	Anneli	Ruotsinsuomalaiset Eläkeläiset (RSE) Göteborgin ja Bohusinläänin Piiri	Ruotsi
Rekola	Kaj	Finlandia Foundation Berkeley Chapter	USA
Ristimäki-Brock	Sirpa	West Sound Suomi-koulu	USA
Rostron	Eija	North West Senioriklubi	Iso-Britannia
Ruusunen	Reino	West of Scotland Finns	Iso-Britannia
Saari	Eila	Sudburyn Suomen Kielen koulu	Kanada
Saari	Niilo	Sudburyn Suomalainen Lepokotiyhdistys (SFRHS)	Kanada
Saarinen	Seppo	Nordic Northwest	USA
Saarnio	Ulla	Toronto Suomi Lions Club	Kanada
Salmi	Valtteri	Rotterdamin suomalainen merimieskirkko	Alankomaat
Salo	Sanna Kristiina	Sisuseura Bologna	Italia
Sandell	Rabbe	Finlandssvenskar i Uppsala (FSU)	Ruotsi
Sarvanto Chisholm	Eila	Messiah Lutheran Church of Portland	USA
Saukkonen-Bernal	Seija	Madridin Suomi-Seura	Espanja
Saunanen	Albert	Suomalaisen vähemmistön kulttuuri-itsehallinto	Viro
Schäfer	Soile	Itävalta-Suomi -yhdistys, Wien	Itävalta
Sengebusch	Riitta	Kölnin suomalainen seurakunta / Finnische Gemeinde Köln	Saksa
Silvasti-Kontos	Sari	Thessalonikin Suomi-koulu	Kreikka
Sjöstedt	Seija	Ruotsinsuomalaisten Keskusliitto (RSKL) / Sverigefinska Riksförbundet	Ruotsi
Spangenberg	Mia	Finlandia Foundation Seattle Chapter	USA
Sulkunen	Satu	Rooman Suomi-Seura	Italia
Suomalainen	Marko	Pohjois-Kreikan Suomi-Seura	Kreikka
Surakka	Pirjo	Ruotsin Suomenkielisten Näkövammaisten Liitto	Ruotsi
Suurhasko	Nella	Münchenin Suomalainen kielikoulu / Finnischer Schulverein München e.V.	Saksa
Söder	Risto	Suomi Konferenssi / Suomi Conference of LCA Inc.	Australia
Takkinen	Pirjo	Boråsin Suomi-Seura	Ruotsi
Talikka	Minna	Club Finlandia Ancona	Italia
Thylin	Anneli	Ruotsinsuomalaisten Naisten Foorumi / Sverigefinska Kvinnoforum	Ruotsi
Tikka	Elena	Pietarin Inkerin Liitto	Venäjä
Tikka	Roman	Inkerin Liitto Moskovan osasto	Venäjä

ULKOSUOMALAISPARLAMENTTI

UTLANDSFINLÄNDARPARLAMENTET – FINNISH EXPATRIATE PARLIAMENT

Istunnon pöytäkirja, 2017

Tissari	Päivi	Schweizerische Vereinigung der Freunde Finnlands (SVFF)	Sveitsi
Toikka-Seudle	Anneli	Bremenin suomalainen seurakunta	Saksa
		Lapland-Initiative Bremen e.V.	Saksa
Tumelius	Kari Henrik	Manchesterin Suomi-koulu	Iso-Britannia
Tuomanen	Pauliina	Rotterdamin suomalainen merimieskirkko	Alankomaat
Turta	Ella	Göteborgin Suomalaiset Nuoret	Ruotsi
Turunen	Olavi	Asociación Finlandesa Suomela	Espanja
Törmä	Arja	Benalmádenan Suomalaiset ry.	Espanja
Wagner	Hanna	Finlandia Foundation National (Pasadena)	USA
Vainionpaa	Timo	USA-suomeksi	USA
Wallenius-Jokinen	Virpi	Zugin Suomi-koulu	Sveitsi
		Aurinkorannikon SOS-ryhmä	Espanja
Vallius	Suvi	FINNLUST - Lundin Suomalaiset Opiskelijat	Ruotsi
Valtanen	Anu	Silicon Valleyn Suomi-koulu	USA
		Finlandia Foundation San Francisco Bay Area Chapter	USA
Varis	Marja-Liisa	Riminin Suomi-Seura	Italia
Vaselenko	Valeri	Rakveren Inkerinsuomalaisten Seura	Viro
Venetvaara	Ulla	Axevallan kansankorkeakoulu	Ruotsi
Vepsäläinen	Sirpa	Pietarin suomalainen kannatusyhdistys ry	Venäjä
White	Riitta-Liisa	Sudbury Finnish Rest Home Society (Finlandia Village) / Sudburyn suomalainen lepokotiyhdistys	Kanada
Wieland	Leena	DFG Baden-Württemberg e.V.	Saksa
Viljakainen	Nea	Berliinin suomalainen kielikoulu	Saksa
Visuri	Tuulikki	Gävlen Suomalainen kerhoVi	Ruotsi
Visuri	Voitto	Ruotsinsuomalaisten Keskusliitto (RSKL)	Ruotsi
		Ruotsinsuomalainen kansankorkeakoulu (SveFI)	Ruotsi
Vlasova	Galina	Viipurin Piirin Inkeri-liitto	Venäjä
Woodward	Minna	Finn-Guild	Iso-Britannia
Vuori	Hannu	Asociación Cultural Finlandesa KALEVA kulttuuriyhdistys	Espanja
Ylijärvi	Anneli	Ruotsinsuomalaiset Eläkeläiset (RSE) Göteborgin ja Bohuslänän Piiri	Ruotsi

TARKKAILIJAT (74)

Ahlbom	Anna	Itävalta-Suomi -yhdistys, Wien	Itävalta
Backman	Tarja	Ruotsinsuomalaisten Naisten Foorumi / Sverigefinska Kvinnoforum	Ruotsi
Beketova	Marina	Viipurin Piirin Inkeri-liitto	Venäjä
Bouvard	Sirkku	Ranskan Suomi-Seura	Ranska
Burgess	Pirkko	North West Senioriklubi	Iso-Britannia
Bykova	Nadezhda	Inkerin Liitto Tyrön osasto	Venäjä
Cameletti	Carol	Sudburyn Suomalainen Lepokotiyhdistys (SFRHS)	Kanada
Chisholm	Craig	Messiah Lutheran Church of Portland	USA
Clouts	Ben	St. Albansin Suomi-koulu / St. Albans Finnish School	Iso-Britannia
Eilu	Päivö	Aurinkorannikon suomalainen koulu	Espanja

ULKOSUOMALAISPARLAMENTTI

UTLANDSFINLÄNDARPARLAMENTET – FINNISH EXPATRIATE PARLIAMENT

Istunnon pöytäkirja, 2017

Eklund	Anna	Hampurin suomalainen merimieskirkko	Saksa
Elo-Schäfer	Johanna	Hampurin suomalainen merimieskirkko	Saksa
Erikoinen	Pekka	Ruotsinsuomalaisten Keskusliitto (RSKL)	Ruotsi
Fomin	Tuula	Tukholman Suomalainen Seura	Ruotsi
Franken	Marja	Hampurin suomalainen merimieskirkko	Saksa
Halttunen	Sinikka	Asociación Finlandesa Costa Blanca de Torrevieja (Costa Blanca Suomi-seura)	Espanja
Heikkinen	Eija	Firenzen Suomi-Seura	Italia
Hokkanen	Juhani	The Finnish American Chamber of Commerce Inc., San Diego	USA
Häivälä	Irja Helena	Alanya Finliler Derneği	Turkki
Jaakkola	Aina	Pietarin Inkerin Liitto	Venäjä
Kaisla	Marja	Finnish-American Society of the Delaware Valley	USA
Karhu	Gennady	Inkerin Liitto Moskovan osasto	Venäjä
Kenttälä	Jani	Tukholman suomalainen seurakunta	Ruotsi
Kiddle	Sari	Frankfurtin suomalainen koulu yhdistys	Saksa
Klén	Marja-Eliisa	SenioriFoorum Zürich	Sveitsi
Korhonen	Raili	Ikinuoret, Tukholman Suomalaisen Seuran jaosto	Ruotsi
Krupina	Juliana	Itä-Virumaan Inkerinsuomalaisten Seura	Viro
Kurula	Anna	Hua Hinin Seudun Suomalaiset	Thaimaa
Lassila	Riitta	Bremenin suomalainen seurakunta	Saksa
Laurila	Anja	Finlandia Foundation Florida Chapter	USA
Lehmann	Ritva	Hampurin suomalainen merimieskirkko	Saksa
Liljeqvist	Tomi	Tukholman Suomalainen Seura	Ruotsi
Lindgren	Arja	Finland Centre Foundation	USA
Mattila	Kristina	FinnFest USA	USA
Mikkola	Juhani	Finnish Lutheran Church of Seattle	USA
Miller	Anja	Finlandia Foundation San Francisco Bay Area Chapter	USA
Männistö	Maria	Finnish Choral Society of Seattle	USA
Nurmi-Steinke	Päivi	Hampurin suomalainen koulu	Saksa
Paavola	Minna	Bournemouth Area Finns	Iso-Britannia
Paukkunen	Jouko	Portland Finnish School	USA
Peipinen-Kricorian	Pirjo	Ranskan Suomi-Seura	Ranska
Pekkala	Eine	Ruotsinsuomalaisten Naisten Foorumi	Ruotsi
Pekkala	Eila	Costa Blancan suomalainen ev.lut. seurakunta	Espanja
Pervilä	Heikki	Canada-Finland Chamber of Commerce	Kanada
Peurala	Hanna Leena	West of Scotland Finns	Iso-Britannia
Pilzer	Outi	Itävalta-Suomi-yhdistys, Wien	Itävalta
Puumalainen	Kristiina	Suomi-Seura Oslo	Norja
Pöysä	Katri	Suomi-Seura Oslo	Norja
Rajavuori Ludvigsen	Aira	Ruotsinsuomalainen harrastajateatteriliitto (RSHT)	Ruotsi
Rõõmus	Kadri Helena	Suomi-Kerho Tallinn	Viro
Räty	Leila	Finn-Guild	Iso-Britannia
Salonen	Erja-Riitta	SUOMIART	Ruotsi

ULKOSUOMALAISPARLAMENTTI

UTLANDSFINLÄNDARPARLAMENTET – FINNISH EXPATRIATE PARLIAMENT

Istunnon pöytäkirja, 2017

Saluste	Marje	Suomi-Kerho Tallinn	Viro
Schmitter	Marjatta	SenioriFoorum Zürich	Sveitsi
Schäfer	Gustav	Itävalta-Suomi-yhdistys, Wien	Itävalta
Sengebusch	Wolfgang	Kölnin suomalainen seurakunta / Finnische Gemeinde Köln	Saksa
Siegerist	Monika	Finroart Forum	Ruotsi
Slagner	Jouni	Ruotsinsuomalaisten Keskusliitto (RSKL)	Ruotsi
Spangenberg	Mia	Finlandia Foundation Seattle Chapter	USA
Ståhlberg	Klaus	Suomi-Klubi a.s.b.l.	Belgia
Tastula	Pirjo	Sudburyn Suomalainen Lepokotiyhdistys (SFRHS)	Kanada
Tengvall	Sirkku Helena	Schweizerische Vereinigung der Freunde Finnlands (SVFF)	Sveitsi
Tregub	Svetlana	Pietarin Inkerin Liitto	Venäjä
Troshina	Natalia	Pietarin Inkerin Liitto	Venäjä
Uuttu	Martti	Tyresön Suomi-Seura	Ruotsi
Wagner	David G.	Finlandia Foundation National Capital Chapter	USA
Vainionpaa	Nezihe Y.	USA-suomeksi	USA
Wallin	Carola	Finlandssvenskar i Uppsala (FSU)	Ruotsi
Valtanen	Sara	Silicon Valleyn Suomi-koulu	USA
Wehder	Sisko	SenioriFoorum Zürich	Sveitsi
Welti	Maria	Suomalainen kirkko Sveitsissä (SKS)	Sveitsi
Whitaker	Marjatta	North West Senioriklubi	Iso-Britannia
Wolff	Kaisa	Münchenin Suomalainen kielikoulu / Finnischer Schulverein München e.V.	Saksa
Vuori	Lea	Finlandia Foundation National Capital Chapter	USA

Liite 7. Opetusministeri Sanni Grahn-Laasosen juhlapuhe

Opetusministeri Sanni Grahn-Laasosen juhlapuhe ulkosuomalaisparlamentin 20-vuotisjuhlaistunnossa

Ulkosuomalaisparlamentin 9. istunto, Helsingin yliopiston juhlasali 17.6.2017

Hyvä juhlaväki,

Suomalaisuutta on pohdittu ja pohditaan Suomen 100-vuotisjuhlien kunniaksi useissa eri tilanteissa.

Uskon, että suomalaisuuden määrittely ulkosuomalaisena kirkastuu. Me kaikki muualla asuneet tiedämme ja te asuvat tiedätte, miltä tuntuu kantaa kotiin laukuissa tuttuja aikakauslehtiä, lastenkirjoja, muumi- tai satavuotismukeja, Fazerin sinistä ja/tai salmiakkia. Herkkuja ja mukejakin saa joka puolelta maailmaa. Miksi sitten juuri näitä aarteita rahdataan paikasta toiseen, vuodesta toiseen? Miksi ulkosuomalaismyyjäisissä viedään sinapit, hernekeitot, salmiakit, karjalanpiirakat ja pullat nenän edestä? Koska ne ovat suomalaisia. Koska ne tuovat Suomen sinne, missä ikinä olemme.

Tänä vuonna on erityisen hienoa olla suomalainen. Olemme voineet yhdessä juhlia niin täällä Suomen kamaralla kuin kaikkialla siellä, mihin suomalaiset ovat vuosien varrella kotiutuneet. Suomalaisuus on sitä, että tuntee olevansa suomalainen - olipa missä pain maailmaa tahansa.

Mainitsin äsken suomalaiset lastenkirjat. Ne esittelevät usein hauskalla, hieman vinolla ja samalla tarmokkaalla huumorilla sisukkaita ja vaikeuksia pelkäämättömiä lapsia - ajatelkaamme vaikkapa Tatua ja Patua, Ellaa, Heinähattua ja Vilttitossua, Risto Räppääjää, Onnelia ja Annelia. Tarinoilla on opetuksia, ne viestittävät usein vaikeistakin asioista, mutta ne koukuttavat. Tarinoita haluaa kuulla ja lukea kerta toisensa jälkeen.

Kun monikielisyys on yhä useammassa perheessä arkea, äidinkielen säilyttäminen on tärkeää. Tiedämme, että äidinkielen kehitys tukee tasapainoista kasvua ja tunne-elämässä

vaikeiden asioiden sanottamista. Suomalaiset lastenkirjat tukevat sekä kielenoppimista että tunne-elämän monipuolisuuden hyväksymistä.

Arvoisat kuulijat,

Ulkosuomalaisparlamentin yksi tärkeimmistä toiminnoista on antaa tukea suomen kielen opetukselle maailmalla. Suomi-koulut ovat syntyneet maailmalla ulkosuomalaisten omasta tarpeesta ja aloitteesta välittää lapsilleen suomen kieltä ja suomalaista kulttuuriperintöä.

Monelle oppilaalle Suomi-koulu on tärkeä ja joskus jopa ainoa side suomen kieleen ja omien vanhempiensa kotimaahan.

Suomi-koulun merkitys on niin vanhemmille kuin lapsille ensisijaisesti sosiaalinen. Koulun kautta on mahdollista tukea koko perheen suomen kielen ja kulttuurin ylläpitämistä ja oppimista ja lisäksi koululta on helppo löytää vertaistukea ja suomenkielisiä ystäviä.

Suomi-kouluja tuetaan valtionavustuksin vuosittain. Opetus- ja kulttuuriministeriö osoittaa tästä määrärahasta kokonaisuuden, jonka Opetushallitus kohdistaa Suomi-koulujen toiminnan tukemiseen ja kotiperuskoulu/hemgrundskola-toimintaan sekä Suomi-koulujen tuki ry:lle.

Suomi-koulujen oppilasmäärä kasvoi voimakkaasti 2000-luvun ensimmäisellä vuosikymmenellä, mutta näyttää vakiintuneen 2010-luvun alussa noin 4 000:een. Suomi-kouluja toimii noin 150 eri puolilla maailmaa. Oppilaiden määrä lisääntyy jatkuvasti. Valtion avustusta saavissa Suomi-kouluissa oli lukuvuonna 2015–2016 yhteensä 258 oppilasta enemmän kuin aiempina vuonna. (Lisäys oli 6,1 % kokonaisoppilasmäärästä 4 238.)

Suomi-kouluja ei olisi ilman sitä valtavaa aika- ja työpanosta, jota suomalaiset ympäri maailmaa tähän toimintaan antavat. Kuten äsken totesin, Suomi-koulu ei synny tyhjästä. Jokainen kohtaaminen suunnitellaan, valmistellaan huolella ja niihin matkustetaan usein kaukaa. Uskon, että Suomi-koulut syntyvät välittämisestä.

Hyvät kuulijat, arvoisat ulkosuomalaisparlamentin jäsenet,

Suomen itsenäisyyden satavuotisjuhlavuosi 2017 on sukupolvemme merkittävin juhlavuosi.

Juhlavuosi vaalii Suomen vahvuuksia, kuten tasa-arvoa ja demokratiaa, ja tarjoaa suomalaisille ja Suomen ystäville monipuolista ohjelmaa niin Suomessa kuin rajojemme

ulkopuolella. Juhlavuoden aikana muistetaan mennyttä, juhlitaan juuri tätä hetkeä, jossa elämme, ja luodaan suuntaa Suomen tulevaisuuteen.

Juhlavuoden kantava kattoteema on Yhdessä– ja yhdessä olemme rakentaneet koko tälle vuodelle kulttuuria ja elämyksiä sisältävän ohjelman eri toimijoiden kanssa. Emme juhli itsenäistä Suomea vain täällä kotimaassamme vaan ympäri maailmaa, jokaisessa maassa, jossa suomalaiset elävät ja vaikuttavat.

Ulkomailla olevien Suomi-toimijoiden yhteinen Suomi 100 Maailmalla -hanke, jossa Suomi-seurakin on mukana, vahvistaa yhteistä juhlaa kutsumalla ulkosuomalaisia mukaan juhluvuoteen ja kokoamalla yhteen ulkomailla järjestettävää juhluvuosiohjelmää. Suomi-Seuran edelleen jakamat valtionavustukset eri ulkosuomalaisjärjestöille ja -medioille mahdollistavat juhluvuoden kulttuurista ulkosuomalaistoimintaa ruohonjuuritasolla maailman eri kolkissa.

Hyvät kuulijat,

Ulkosuomalaisparlamentti on toistuvasti pitänyt esillä ulkosuomalaisten kohtaamia vaikeuksia äänestää yleisissä vaaleissa ja ehdottanut ratkaisuksi kirjeäänestyksen käyttöönottoa.

Ulkosuomalaisparlamentin 20-vuotisjuhlaistunnossa on ilo todeta, että hallitus valmistelee kirjeäänestyksen käyttöönottoa. Kirjeäänestys on tulossa mahdolliseksi ensimmäistä kertaa vuoden 2019 eduskuntavaaleissa.

Monilla ulkosuomalaisilla on kohtuuttoman pitkä matka äänestyspaikalle ja ulkosuomalaisten äänestysaktiivisuus on merkittävästi kotimaassa asuvia heikommalla tasolla. Tähän kirjeäänestys voi tuoda ratkaisun.

Kirjeäänestys tulee edellyttämään äänestäjältä suurempaa omatoimisuutta kuin äänestäminen vaaliviranomaisen läsnä ollessa. Niinpä yhteistyö Ulkosuomalaisparlamentin ja Suomi-Seuran kanssa uudesta äänestystavasta tiedottamisessa ja äänestäjien opastamisessa tulee olemaan merkittävässä roolissa.

Arvoisa yleisö,

Myös 90-vuotias Suomi-Seura viettää juhlavuotta. Suomi-Seura on olemassa Suomesta lähteviä, ulkomailla asuvia ja ulkomailta Suomeen palaavia varten. Suomesta on aina lähdetty ulkomaille, milloin työn, milloin rakkauden perään ja milloin jostain muusta syystä. Sotien jälkeisen maastamuuton aallon harja sijoittuu 60- ja 70-luvun vaihteeseen, jolloin Suomesta lähdettiin erityisesti Ruotsiin. Vaikka silloisiin maastamuuton lukemiin on matkaa, on selvää, että maahan- ja maastamuutto on kokonaisilmiönä tarkasteltuna yhä merkittävämpää, ja liikkuvuudesta on tullut globaalia.

On tärkeää, että onnistumme ylläpitämään ja kehittämään ulkosuomalaisyhteyksiä sekä hyödyntämään Suomen kansainvälisyystyössä sen yhä kasvavan potentiaalin, jonka ulkomailla asuva suomalaisväestö tänä päivänä muodostaa.

Suomi-Seuralla on tässä työssä aivan keskeinen rooli toisaalta sillanrakentajana, toisaalta tiedotus- ja neuvontatoiminnassa. Maailman muuttuessa ja erityisesti sosiaalisen kanssakäymisen muotojen muuttuessa tarve Suomi-Seuran kaltaiselle toimijalle ei muutu, mutta tekemisen välineet ja muodot muuttuvat.

Arvoisat edustajat,

Korkeakoulutuksen ja tutkimuksen kansainvälisen toiminnan edistämisen linjauksissa, jotka julkaistiin aikaisemmin tänä vuonna, on erityispaino ulkosuomalaisten osaajien verkostolla. Linjauksissa todetaan, että ulkosuomalaisten verkottaminen suomalaisen korkeakoulutuksen ja tutkimuksen kansainvälisyyden edistämiseen on ensiarvoisen tärkeää. Lähiaikoina julkaistavassa toimenpideohjelmassa on useita toimia, joilla ulkosuomaisia houkutellaan verkostoon mukaan. Toivomme, että näin saamme jaettua tietoa suomalaisesta osaamisesta, opiskelu- ja työmahdollisuuksista Suomessa, sekä helpotamme verkostoitumisen kautta myös paluumuuttoa, mikäli sellainen on ajankohtaista. Tämän teemme yhteistyössä, eri ministeriöiden ja kansallisten toimijoiden kanssa, mutta ensisijaisesti teidän kanssanne.

Myös suomalainen tutkimus tarvitsee teitä. Tarvitsemme Suomeen osaajia, jotka ovat valmiita ottamaan sen ensimmäisen askeleen tutustuakseen suomalaiseen tutkimusjärjestelmään ja mahdollisesti työskentelemään korkeakoulussa, tutkimuslaitoksessa, yrityksessä tai vaikkapa julkisella sektorilla.

Perustamme myös lähetystöjen yhteyteen ja vierelle KNOWLEDGE FINLAND/TEAM FINLAND KNOWLEDGE-verkoston niihin maihin, joissa näemme erityisesti olevan lisäarvoa suomalaisen korkeakoulutuksen ja tutkimuksen näkyvyydestä ja yhteistyöstä niin osaamisen kuin globaalien arvoketjujen näkökulmasta.

Menemme sinne, missä Suomen pitää olla vahvemmin paikan päällä, jossa kumppanimaan ja Suomen yhteistyöstä hyötyvät kaikki osapuolet. Nämä sillanpääasemat toimivat tulevaisuudessa myös ulkosuomalaisverkostojen kanssa tiiviisti yhteistyössä.

Kansainvälisyyden edistämisen linjauksissa korostamme mahdollisuuttamme tehdä yhteistyössä maailman parasta. Tätä haluamme tehdä teidän kanssanne.

Kiitos!

(*)

Liite 8. Ulkosuomalaisparlamentin 9. istunnon hyväksymät päätöslauselmat

Nämä ulkosuomalaisparlamentin 9. istunnon hyväksymien päätöslauselmien (56 kappaletta) lyhyet päätösosuudet on julkaistu istunnon pöytäkirjan liitteenä 8. Täydet päätöslauselmatekstit taustoineen löytyvät USP:n kotisivuilta (www.usp.fi > Toiminta > Päätöslauselmat).

I POLIITTISTEN JA VIRALLISTEN ASIOIDEN VALIOKUNTA

1. Brexitin vaikutukset suomalaisiin

PÄÄTÖSLAUSELMA:

Ulkosuomalaisparlamentti kannustaa Suomen viranomaisia ja hallitusta ajamaan Iso-Britanniassa asuvien suomalaisten ja heidän perheidensä etuja ja tiedottamaan tilanteesta säännöllisesti Brexitin edetessä. Sihteeristön ja puhemiehistön tulee tuoda esiin Iso-Britanniassa asuvien suomalaisten näkökannat viranomaiskeskusteluissa Suomessa.

2. Kirjeäänestys

PÄÄTÖSLAUSELMA:

Ulkosuomalaisparlamentti esittää, että ennen kirjeäänestyksen voimaantuloa Suomen valtio järjestää siitä tehokkaan ja selkokielisen tiedotuskampanjan hyödyntäen kotimaista ja ulkosuomalaista mediaa monikanavaisesti. Tietoa tulee myös jakaa Suomi-seuroille, suomalaisille seurakunnille, Suomi-kouluille ja kaikille muille mahdollisille järjestöille, jotka siten voivat välittää tietoa jäsenilleen.

3. Yhteispohjoismaiset suurlähetystöt

PÄÄTÖSLAUSELMA:

Ulkosuomalaisparlamentti toteaa, että asia ei kuulu ulkosuomalaisparlamentin toimivaltaan. Ulkosuomalaisparlamentti kuitenkin korostaa yhteispohjoismaisen yhteistyön tärkeyttä.

4. Suomen ja Ruotsin yhteinen kahdenvälinen katselmus kielikysymyksessä

PÄÄTÖSLAUSELMA:

Ulkosuomalaisparlamentti toteaa, että aloite on sen toimivallan ulkopuolella.

II KANSALAIUUVALIOKUNTA

5. Suomen pitkät viisumit myös ulkosuomalaisyhteisöjen suosittelukirjeellä

PÄÄTÖSLAUSELMA:

Ulkosuomalaisparlamentin puhemiehistö tulee keskustelemaan ulkoasiainministeriön kanssa Suomen ja Venäjän välisten pitkien viisumien myöntämisperusteista.

6. Suomen kansalaisten lähisukulaisten ilmaiset ja pysyvät viisumit –

Бесплатные и бессрочные визы для близких родственников гражданина Финляндии

PÄÄTÖSLAUSELMA:

Ulkosuomalaisparlamentin puhemiehistö tulee keskustelemaan ulkoasiainministeriön kanssa Suomen ja Venäjän välisten pitkien viisumien myöntämisperusteista myös sisarusten suhteen.

7. Suomen suurlähetystöjen ja ulkomaanedustustojen valtuuttaminen ja velvoittaminen ottamaan vastaan ja välittämään ulkomailla asuvien Suomen kansalaisten siviilisäädyn, perhetapahtumien ja kansalaisuuden muutokset

PÄÄTÖSLAUSELMA:

Ulkosuomalaisparlamentti ehdottaa, että Suomen edustustot ja kunniakonsulaatit ulkomailla oikeutetaan ottamaan vastaan ja välittämään ulkomailla asuvien Suomen kansalaisten siviilisäädyn, perhetapahtumien ja kansalaisuuden muutokset.

8. Passisalkku Keski-Eurooppaan (Frankfurt)

PÄÄTÖSLAUSELMA:

Frankfurt-am-Mainiin tullaan sijoittamaan passisalkku, joten aloite ei aiheuta toimenpiteitä.

9. Passisalkun käytön tehostaminen

PÄÄTÖSLAUSELMA:

Ulkosuomalaisparlamentti esittää, että Suomen edustustoille, joilla on käytössä passisalkut, myönnetään riittävät määrärahat niiden tehokasta käyttöä varten. Passisalkkujen tulee kiertää alueillaan säännöllisesti ja kattavasti eri paikkakunnilla/osavaltioissa/naapurimaissa. Passisalkun tulee olla käytössä yhdessä kohteessa pidempään kuin yhden päivän.

10. Passin uusiminen ja siihen lisättävät vanhan passin käyttämättä jääneet kuukaudet

PÄÄTÖSLAUSELMA:

Ulkosuomalaisparlamentti esittää, että passin uusimisen yhteydessä passin voimassaoloaikaa pidennetään sillä aikavälillä, joka jää käyttämättä vanhasta passista. Enimmäismääräksi voitaisiin määrätä kuusi kuukautta.

11. Passin voimassaoloajan pidentäminen 10 vuodeksi

PÄÄTÖSLAUSELMA:

Ulkosuomalaisparlamentti kehottaa sisäministeriön poliisiosastoa jatkamaan aktiivisesti selvitystyötä, jotta Suomen passi voidaan myötää kymmeneksi vuodeksi.

12. Maksu kansalaisuuden määrittämisestä maahanmuuttovirastoon

PÄÄTÖSLAUSELMA:

Ulkosuomalaisparlamentti ei ota kantaa aloitteeseen ja toteaa, että kyseessä on mahdollisesti yksittäistapaus. Maahanmuuttovirasto ilmoittaa sivuillaan, että viranomaisen (poliisi maistraatti, edustusto) tulee pyytää kansalaisuuden määrittämistä, jos henkilön kansalaisuustieto saattaa olla väestötietojärjestelmässä väärin tai se ei ole ajan tasalla.

13. Apostille

PÄÄTÖSLAUSELMA:

Ulkosuomalaisparlamentti esittää, että Suomen edustustojen ja kunniakonsulaattien ulkomailla tulee saada oikeus todistaa alkuperäiset viralliset asiakirjat oikeiksi ja toimittaa ne eteenpäin Suomen viranomaisille.

14. Ulkosuomalaisen Suomen kansalaisuuden ehdot

PÄÄTÖSLAUSELMA:

Ulkosuomalaisparlamentti esittää, että kansalaisuuslakia muutetaan niin, että syntyperäinen Suomen kansalainen, joka on myös jonkin toisen valtion kansalainen, säilyttää automaattisesti Suomen kansalaisuuden.

Tällöin hänen ei enää tarvitse todistaa riittävää yhteyttä Suomeen, eikä hänen tarvitse ilmoittaa Suomen viranomaisille 22 ikävuoteen mennessä, että hän haluaa säilyttää Suomen kansalaisuuden.

15. Suomen kansalaisuus ilmoituksesta entisen Suomen kansalaisen lapsille ja näiden alaikäisille lapsille

PÄÄTÖSLAUSELMA:

Ulkosuomalaisparlamentti esittää, että kansalaisuuslakia muutetaan siten, että syntyperäisten entisten ja nykyisten Suomen kansalaisten aikuiset lapset (18 vuotta täyttäneet) sekä heidän alaikäiset lapsensa voivat saada ilmoitusmenettelyllä Suomen kansalaisuuden.

III SENIORIVALIOKUNTA

16. Palvelutalo ulkosuomalaisille Helsingin seudulle ja suomalaisten seniorien avuntarpeen koordinointi

PÄÄTÖSLAUSELMA:

Ulkosuomalaisparlamentti kehottaa puhemiehistöä ja sihteeristöä jatkamaan selvitystyötä paluumuuttajille tarkoitettujen palvelutalojen tai palvelutalopaikkojen tarpeista sekä erilaisista rahoitus- ja toteuttamismahdollisuuksista ja kartoittamaan mahdollisesta yhteistyöstä kiinnostuneet tahot. Samalla ulkosuomalaisparlamentti muistuttaa puhemiehistöä ja sihteeristöä jatkamaan edunvalvontatyötä ulkosuomalaisien vanhustenhuollon järjestämiseksi ja turvaamiseksi sekä raportoimaan selvityksen tulokset seuraavassa ulkosuomalaisparlamentin istunnossa

17. Opiskelija- ja työntekijävaihto vanhus- ja dementiahoidon alalla

PÄÄTÖSLAUSELMA:

Ulkosuomalaisparlamentti toteaa, että aloitteen perusajatuksen mukaista ulkosuomalaisvanhustenhuollon tukemista edistetään jo olemassa olevien päätöslauselmien pohjalta. Ulkosuomalaisparlamentti esittää, että puhemiehistö ja sihteeristö jatkavat ulkosuomalaisvanhusten hoitoa edistävien harjoittelija- ja työntekijävaihtoa koskevien päätöslauselmien seuranta ja raportointia.

18. Henkilön viimeinen tahto

PÄÄTÖSLAUSELMA:

Ulkosuomalaisparlamentti kehottaa sihteeristöä jatkamaan tiedottamista erityisesti seniori-ikäisille ulkosuomalaisille heidän mahdollisuuksistaan varmistaa oman viimeisen tahdon toteutuminen. Samalla ulkosuomalaisparlamentti kehottaa sihteeristöä selvittämään ja kehittämään mahdollisuuksia, joiden kautta voidaan edistää täysi-ikäisten ulkosuomalaisten viimeisen tahdon toteuttamista.

19. Sairausvakuutuksen periminen vakituisesti ulkomailla asuvilta ulkosuomalaisilta eläkeläisiltä

PÄÄTÖSLAUSELMA:

Ulkosuomalaisparlamentti toteaa, että aloite ei aiheuta toimenpiteitä, koska Suomen verohallinto perii sairaanhoitomaksun vain niiltä ulkomailla asuvilta eläkeläisiltä, joiden sairaanhoitokuluista Suomi on vastuussa.

20. Ulkosuomalaisten senioreiden tukeminen

PÄÄTÖSLAUSELMA:

Ulkosuomalaisparlamentti ei ota kantaa itse aloitteeseen ja toteaa, että puhemiehistö ja sihteeristö tekevät jo yhteistyötä ulkosuomalais- ja paluumuuttajaseniorien parissa toimivien tahojen kanssa sekä ovat tehneet edunvalvontatyötä ulkosuomalais- ja paluumuuttajaseniorien asioissa.

21. Verojen oikaisuajan palauttaminen viiteen vuoteen

PÄÄTÖSLAUSELMA:

Ulkosuomalaisparlamentti esittää, että Verohallinto ja tarvittaessa valtiovarainministeriö selvittävät ja tekevät tarvittavat muutokset käytäntöihin, jotka johtavat ulkosuomalaiseläkeläisten kaksinkertaiseen verotukseen Suomen valtion sopimien kaksinkertaisen verotuksen estävien verosopimusten vastaisesti. Lisäksi ulkosuomalaisparlamentti esittää, että Verohallinto julkaisee verkkosivuillaan selkeät ohjeet kaksinkertaisen verotuksen oikaisuvaatimuksen tekemiseen. Ulkosuomalaisparlamentti esittää, että Verohallinto palauttaa oikaisuvaatimuksen käsittelyajan viiteen vuoteen kunnes pysyvä ratkaisu ongelmaan on neuvoteltu verosopimusmaiden kanssa.

IV SOSIAALIVALIOKUNTA**22. Sosiaalityöntekijä Espanjan Aurinkorannikoille pysyvästi****PÄÄTÖSLAUSELMA:**

Ulkosuomalaisparlamentti esittää, että Suomen valtio perustaa pysyvän sosiaalityöntekijän viran Aurinkorannikolle.

23. Tietyissä maissa asuvien ulkosuomalaisten sairaanhoito-kulut Suomessa**PÄÄTÖSLAUSELMA:**

Ulkosuomalaisparlamentti kehottaa sosiaali- ja terveysministeriötä selvittämään, voisivatko niissä maissa, jotka eivät ole solmineet sosiaaliturvasopimusta Suomen kanssa, asuvat suomalaiset, jotka maksavat veroja Suomeen, saada oikeuden käyttää sairaanhoitopalveluita Suomen vierailuillaan samaan hintaan kuin muutkin ulkomailla asuvat henkilöt, joiden maiden kanssa Suomella on sairaanhoitopalveluita koskeva sopimus.

24. Ajoneuvon rekisteröiminen Suomessa ulkosuomalaisena**PÄÄTÖSLAUSELMA:**

Ulkosuomalaisparlamentti esittää, että liikenne- ja viestintäministeriö selvittää kuinka ulkosuomalaisen henkilön ajoneuvon rekisteröintiä voitaisiin helpottaa Suomessa.

25. Käräjäoikeuden käsittelymaksun alentaminen koskien avioeron rekisteröimistä Suomessa kun kyseessä on suomalaisen ja ei-EU-kansalaisen välinen avioliitto**PÄÄTÖSLAUSELMA:**

Ulkosuomalaisparlamentti päätti olla ottamatta kantaa aloitteeseen epäselvän taustatiedon vuoksi.

26. Kela-kortti ulkomailla asuville Suomen kansalaisille**PÄÄTÖSLAUSELMA:**

Ulkosuomalaisparlamentti päätti hylätä esityksen.

V OPINTO- JA KOULUTUSVALIOKUNTA I**27. Etäkoulu Kulkurin valtionavustuksen tasokorotus****PÄÄTÖSLAUSELMA:**

Ulkosuomalaisparlamentti kehottaa opetus- ja kulttuuriministeriötä noudattamaan eduskunnan tahtoa ja ryhtymään toimenpiteisiin, joilla Kansanvalistusseuran ylläpitämän Etäkoulu Kulkurin valtionavustukseen saadaan verkko-opetuksen edellyttämä tasokorotus niin, että vuotuinen valtionavustus on vähintään 200 000

euroa. Ulkosuomalaisparlamentti korostaa, että kyseessä tulee olla erikseen Etäkoulu Kulkurille osoitettu rahoitus, joka ei vähennä momentin muiden toimijoiden rahoitusta.

28. Kesälukioseuran valtionavustus turvattava jatkossakin ulkosuomalaislasten ja –nuorten kesäleirien järjestämiseen

PÄÄTÖSLAUSELMA:

Ulkosuomalaisparlamentti kehottaa opetus- ja kulttuuriministeriötä nostamaan Kesälukioseuran valtionavustuksen vähintään vuoden 2013 tasolle, jotta ulkosuomalaislapsille ja -nuorille suunnattu tärkeä kesäleiritoiminta voidaan käynnistää uudelleen. Ulkosuomalaisparlamentti korostaa, että kyseessä tulee olla erikseen Kesälukioseuralle osoitettu rahoitus, joka ei vähennä momentin muiden toimijoiden rahoitusta.

29. Suomi-koulujen rahoitus

PÄÄTÖSLAUSELMA:

Ulkosuomalaisparlamentti vaatii opetus- ja kulttuuriministeriötä noudattamaan eduskunnan selkeää tahtoa nostamalla Suomi-koulujen valtionavustusta pysyvästi huomioiden Suomi-koulujen jatkuvasti kasvavan määrän.

Ulkosuomalaisparlamentti kehottaa opetus- ja kulttuuriministeriötä lisäämään valtion budjettiin oman momentin Suomi-kouluille rahoituksen selkeyttämiseksi.

30. Alle 3-vuotiaat Suomi-koulujen valtionavustuksen piiriin

PÄÄTÖSLAUSELMA:

Ulkosuomalaisparlamentti kehottaa opetus- ja kulttuuriministeriötä ulottamaan valtionavustuksen alle 3-vuotiaiden suomikoululaisten opetukseen ja korottamaan Suomi-koulujen tukea vastaavasti.

Ulkosuomalaisparlamentti korostaa, että kyseessä tulee olla erikseen alle 3-vuotiaille osoitettu rahoitus, niin että he eivät tule jakamaan 3–18 -vuotiaille jo nykyään kuuluvaa rahoitusta.

31. Suomi-koulujen ryhmäkoon pienentäminen

PÄÄTÖSLAUSELMA:

Ulkosuomalaisparlamentti kehottaa opetus- ja kulttuuriministeriötä pienentämään valtionavustuksen myöntämiseen vaadittua ryhmäkokoja kuudesta oppilaasta neljään oppilaaseen (vrt. opetusministeriön asetus 1777/2009 § 3). Näin turvataan kielitaidoltaan eritasoisten oppilaiden laadukas opetus Suomi-kouluissa.

VI OPINTO- JA KOULUTUSVALIOKUNTA II

32. Korkeakouluharjoitteluiden harjoittelutuki

PÄÄTÖSLAUSELMA:

Ulkosuomalaisparlamentti esittää, että ulkomailla opintojaan suorittavien tulisi saada helposti keskitettyä tietoa apurahoista ja muista rahoitusvaihtoehdoista.

Lisäksi ulkomailla opiskeleville suomalaisille tulisi olla tarjolla sama tukijärjestelmä Suomessa tapahtuvan harjoittelun rahoittamiseksi kuin Suomessa opintojaan suorittavilla opiskelijoilla.

33. Laki vapaasta sivistystyöstä annetun lain muuttamisesta 1765/2009. Lisäys: Lupa voidaan myöntää myös ulkomailla järjestettävää opetusta varten

PÄÄTÖSLAUSELMA:

Ulkosuomalaisparlamentti esittää, että vapaasta sivistystyöstä annettua lakia (1765/2009) muutettaisiin siten, että 4 § kohdalle lisättäisiin ”Lupa voidaan myöntää myös ulkomailla järjestettävää opetusta varten”.

34. Eurooppa-koulujen tilan- ja tukiopetuksen puute

PÄÄTÖSLAUSELMA:

Ulkosuomalaisparlamentti esittää, että vastuussa olevat opetusviranomaiset ryhtyvät toimenpiteisiin Eurooppa-koulujen suomalaisten opiskelijoiden ongelmallisten olosuhteiden korjaamiseksi sekä turvallisen ja terveellisen opiskeluympäristön takaamiseksi.

Lisäksi tulisi taata oppilaiden ja opiskelijoiden oppimisen sekä koulunkäynnin tuen (oppilashuolto) järjestäminen virkoineen Suomen lain edellyttämällä tavalla.

Ulkosuomalaisparlamentti esittää myös, että Suomen viranomaiset selvittävät, olisiko Eurooppa-koulujen mahdollista myöntää peruskoulun päättötodistusta vastaava todistus niille oppilaille, jotka eivät suorita EB-tutkintoa.

35. Yleisen kielikokeen (YKI) suorittaminen Suomen ulkopuolella

PÄÄTÖSLAUSELMA:

Ulkosuomalaisparlamentti esittää, että Suomen virallisten kielten tukemiseksi Yleisiä kielitutkintoja koskevaa lainsäädäntöä tulee muuttaa siten, että Suomen virallisten kielten kielikokeiden suorittaminen on mahdollista myös Suomen ulkopuolella.

36. Olemassa olevien ulkosuomalaisten koulujen opetuksen järjestämislupien tarkentaminen ja muuttaminen

PÄÄTÖSLAUSELMA:

Ulkosuomalaisparlamentti esittää, että opetus- ja kulttuuriministeriö neuvottelee uudelleen ulkosuomalaisten koulujen järjestämislupien sisällön siten, että se turvaa Suomen kansalaisten joustavan koulunkäynnin suomalaisessa koulutusjärjestelmässä suomen kielellä.

37. Rajaesteiden poistaminen ulkomailta tulevilta opiskelijoilta

PÄÄTÖSLAUSELMA:

Ulkosuomalaisparlamentti kehottaa suomalaisia oppilaitoksia hyväksymään Suomen ulkopuolelta tulevien hakijoiden arvosanat Suomen arviointijärjestelmään suhteutettuna, jotta heillä on suomalaisten hakijoiden kanssa tasa-arvoinen mahdollisuus hakea suomalaisiin oppilaitoksiin.

Ulkosuomalaisparlamentti kehottaa suomalaisia oppilaitoksia noudattamaan yhteisiä sopimuksia ja säädöksiä, jotka määrittävät Suomen ulkopuolelta tulevien hakijoiden sisäänpääsyehdoja ja tiedottamaan niistä selkeästi.

Ulkosuomalaisparlamentti kehottaa suomalaisia oppilaitoksia noudattamaan Suomen perustuslakia tarjoamalla olennaisen tiedon kotisivuillaan molemmilla kotimaisilla kielillä.

VII KULTTUURIVALIOKUNTA

38. Oregonin suomalaiset tarvitsevat vakituksen suomalaisen papin

PÄÄTÖSLAUSELMA:

Ulkosuomalaisparlamentti välittää tiedoksi Suomen evankelis-luterilaisen kirkon ulkosuomalaistyön yksikölle toiveen saada Oregonin ja Washingtonin alueille yhteinen suomalainen pappi. Kirkon ulkosuomalaistyö tekisi yhteistyötä molempien seurakuntien kanssa.

39. Hyvänpuhumisen viikko 20.-26.11.

PÄÄTÖSLAUSELMA:

Ulkosuomalaisparlamentti hylkää aloitteen ja ehdottaa aloitteen tekijöille muiden kanavien käyttämistä.

40. Kulttuuriturismi Italian ja Suomen välillä**PÄÄTÖSLAUSELMA:**

Ulkosuomalaisparlamentti ei voi ottaa kantaa aloitteeseen sen varhaisen vaiheen vuoksi. Samalla se ehdottaa aloitteen tekijöille yhteistyöverkosto-mallin kehittämistä, varsinkin kun aloite perustuu ulkosuomalaisten paikallisen kulttuurin ja elinkeinoelämän tuntemiseen.

41. Pittsburghin yliopiston kansallisuuksien luokkahuoneiden joukossa olevan Suomalaiskansallisen luokkahuoneen komitean huomioiminen**PÄÄTÖSLAUSELMA:**

Ulkosuomalaisparlamentti ottaa huomioon, että Pittsburghin yliopiston Finnish Room Committee'n hanke on merkityksellistä suomalaisen kulttuuriperinnön vaalimista Yhdysvalloissa, ja toteaa, että Suomi-Seuran ja ulkosuomalaisparlamentin sihteeristön tiedotuskanavia hyödynnetään.

ISTUNNON LISÄÄMÄ ALOITE KULTTUURIVALIOKUNNALLE**56. Työryhmän perustaminen ulkosuomalaisparlamentin kulttuuripoliittisen ohjelman luomiseksi****PÄÄTÖSLAUSELMA:**

Ulkosuomalaisparlamentti ehdottaa, että puhemiehistö selvittää ja päättää mahdollisesta kulttuuripoliittisen ohjelman työryhmän perustamisesta.

VIII TIEDOTUSVALIOKUNTA**42. Ulkosuomalaistietopankki älykkääseen verkostoitumiseen****PÄÄTÖSLAUSELMA:**

Ulkosuomalaisparlamentti toteaa, että aloitteessa esitetyn kaltaisia rekistereitä on jo olemassa tai suunnitteilla. Ulkosuomalaiset asiantuntijat ja yritykset voivat olla yhteydessä edellä mainittujen rekistereiden ylläpitäjiin, mikäli he haluavat tulla liitettyksi näihin verkostoihin. Ulkosuomalaisparlamentti korostaa, että verkostojen tulee olla avoimia ja että niistä tulisi tiedottaa tehokkaasti.

43. Suomalaisen tv- ja radio-ohjelmien seuraaminen maailmalla**PÄÄTÖSLAUSELMA:**

Ulkosuomalaisparlamentti kehottaa Yleä jatkamaan tekijänoikeusneuvotteluja tekijänoikeuksista ja muista globaaliin tarjontaan liittyvistä seikoista asianomaisten tahojen kanssa, jotta Yle Areenan mahdollisimman laaja tarjonta on tulevaisuudessa saatavilla myös kaikkialla maailmassa. Ulkosuomalaisparlamentti kehottaa puhemiehistöä neuvottelemaan valtiovallan kanssa Yle-veroon liittyvistä epäoikeudenmukaisuuksista.

44. Ulkosuomalaisparlamentin ja Suomi-Seuran kommunikaatiomenetelmien päivittäminen**PÄÄTÖSLAUSELMA:**

Ulkosuomalaisparlamentti esittää, että Suomi-Seura ry ja ulkosuomalaisparlamentti siirtyvät niitä koskevissa postituksissa sähköiseen postitukseen. Perinteistä kirjepostia voidaan edelleen käyttää tarvittaessa.

45. Ulkosuomalaisen sähköisen median avustaminen**PÄÄTÖSLAUSELMA:**

Ulkosuomalaisparlamentti esittää, että puhemiehistö neuvottelee opetus- ja kulttuuriministeriön kanssa tavoitteena taata riittävän suuret määrärahat ulkosuomalaisten sekä perinteiselle että sähköiselle medialle.

46. Inkerinsuomalaiseen kulttuuriyhteistyöhön sähköinen arkisto

PÄÄTÖSLAUSELMA:

Ulkosuomalaisparlamentti tukee inkerinsuomalaisten pyrkimyksiä luoda sähköinen arkisto ja tietopankki. Ulkosuomalaisparlamentti vetoaa siksi Suomen valtioon, että tämä myöntää resursseja kokonaisuuden luomiseen, joka sähköisen verkoston muodossa keskittää internet-alustalle hajallaan olevia inkerinsuomalaisesta kulttuurista ja historiasta kiinnostuneita toimijoita ja tietoa. Ulkosuomalaisparlamentti pitää inkerinsuomalaisprojektia erinomaisena pilottiprojektina, jota voi hyödyntää laajemmin ulkosuomalaiskartoituksissa ja –tutkimuksessa.

IX TALOUS- JA SÄÄNTÖVALIOKUNTA

47. Ulkosuomalaisparlamentin tilit ja budjetti

PÄÄTÖSLAUSELMA:

Ulkosuomalaisparlamentti päättää, että Suomi-Seura ry jatkaa ulkosuomalaisparlamentin tukemista ja tuo selvityksen parlamentin menoista myös seuraavan istunnon talousvaliokunnalle ja puhemiehistölle. Ulkosuomalaisparlamentti kehottaa Suomen eduskuntaa ja opetus- ja kulttuuriministeriötä kiinnittämään huomiota Hallituksen ulkosuomalaispoliittiseen ohjelmaan vuosiksi 2017-2021, jossa Suomen hallituksen politiikkalinjauksena on turvata ulkosuomalaisparlamentin toimintaedellytykset.

48. Ulkosuomalaisparlamentin kotisivut ja parlamentin lomakkeet myös venäjäksi – Создание сайта www.usp.fi и регистрационных форм на русском языке

PÄÄTÖSLAUSELMA:

Ulkosuomalaisparlamentti toteaa, että sääntöjen 9 artiklan mukaisesti parlamentin käyttämät kielet ovat suomi, ruotsi, englanti ja venäjä. Perustavassa istunnossa 1997 yhteisesti sovitun käytännön mukaisesti venäjän kielen tulkkausta tarvitsevat huolehtivat itse tulkkauksesta ja käännöstarpeista. Tämä on ollut toimiva käytäntö eikä USP:n sääntöihin/työjärjestykseen tältä osin esitetä muutoksia. Selvitetään mahdollisuutta, että Itä-Euroopan alue itse kääntää aluesivunsa venäjäksi. Lomakkeiden kääntämiseen venäjäksi ei tällä hetkellä ole resursseja.

49. Ansiomerkkijärjestelmä ulkosuomalaisparlamentille

PÄÄTÖSLAUSELMA:

Ulkosuomalaisparlamentti toteaa, että aloite ei ole tällä hetkellä ajankohtainen. Mikäli USP:n asema virallistetaan ja/tai se saa oman määrärahan, aloitteeseen palataan uudelleen.

50. Ulkosuomalaisparlamentin säännöt ratifioineen passiivisen yhteisön poistaminen sen piiristä

PÄÄTÖSLAUSELMA:

Ulkosuomalaisparlamentti toteaa, että vuoden 2005 istunnon päätöslauselma 25 antaa jo nyt sihteeristölle mahdollisuuden poistaa yhteisö USP:n rekisteristä, mikäli yhteisö ei ole ajanmukaistanut yhteystietojaan kolmen istuntokauden aikana. USP katsoo, ettei ole tarkoituksenmukaista tiukentaa tätä menettelyä.

51. Tarkkailijoiden asema ulkosuomalaisparlamentissa

PÄÄTÖSLAUSELMA:

Ulkosuomalaisparlamentti päättää muuttaa työjärjestyksen 3 §:ää seuraavasti:

Suomalaisyhteisöjen tulee ilmoittaa Suomi-Seura ry:lle osallistumisestaan viimeistään kolme kuukautta ennen istuntoa. Silloin tulee myös jättää ne aloitteet, mitkä yhteisö haluaa käsiteltäväksi. Edustajien, varamiesten ja tarkkailijoiden ja mahdollisten muiden parlamentin työtä seuraamaan tulevien nimet tulee olla Suomi-Seura ry:n tiedossa viimeistään kuusi viikkoa ennen istuntoa.

- 4. §:ää seuraavasti:

Suomi-Seura ry lähettää viimeistään kuukausi ennen istuntoa kaikille ilmoittautuneille edustajille ja tarkkailijoille istunnon esityslistan kaikkine aloitteineen.

Pykälän 11 ruotsinkielinen versio tarkistetaan kielellisesti.

Lisäksi puhemiehistöä kehoitetaan selvittämään tarkkailijoiden statusta ulkosuomalaisparlamentissa sekä tekemään aloitteen mahdollisesta sääntö-/työjärjestysmuutoksesta seuraavalle istunnolle.

52. Sosiaalisen median (SOME) ryhmät ulkosuomalaisparlamentin toiminnassa

PÄÄTÖSLAUSELMA:

Ulkosuomalaisparlamentti toteaa, että jokainen yhteisö, mukaan lukien some-yhteisö, joka täyttää USP:n ratifioimisen ehdot (yhteisö on toimiva osa paikallista suomalaisyhteisöä ja että se on perusluonteeltaan suomalainen) ja järjestöille/yhteisöille asetetut vaatimukset, voi osallistua USP:n toimintaan.

Lisäksi USP kehottaa sihteeristöä selvittämään, onko seuraavat istunnot mahdollista lähettää suorana videolähetyksenä.

Esitys hylättiin.

53. Aloitteiden tekeminen ulkosuomalaisparlamentin alueen nimissä mahdolliseksi aluekokouksen päätöksellä

PÄÄTÖSLAUSELMA:

Ulkosuomalaisparlamentti toteaa, että aloitteen tekemisen prosessia sujuvoitetaan siten, että alueen yhteisöt voivat yhdessä jättää aloitteen, jossa on vain yhden USP:n yhteisön virallinen allekirjoitus. Muut aloitetta tukevat yhteisöt voivat sähköpostitse puheenjohtajan tai muun allekirjoitusoikeuden omaavan jäsenen lähettämänä ilmoittaa tukevansa aloitetta.

54. Nuorten vaikutusmahdollisuudet ulkosuomalaisparlamentissa

PÄÄTÖSLAUSELMA:

Ulkosuomalaisparlamentti kehottaa Suomi-Seuraa ja USP:ia tekemään yhteistyössä ulkosuomalaisnuorten kanssa ulkosuomalaisnuorten ohjelman, jossa tarkastellaan ulkosuomalaisnuorten tilannetta ja toimintamahdollisuuksia, ja luodaan suuntaviivat kehittämistyölle. Ulkosuomalaisnuorten ohjelman toteutumista seurataan USP:n nuorisovaliokunnassa ja päätetään ohjelman tulevista suuntaviivoista.

55. Sähköpostin käyttö istuntoposituksessa

PÄÄTÖSLAUSELMA:

Ulkosuomalaisparlamentin työjärjestystä muutetaan seuraavasti:

2 § Suomi-Seura ry lähettää kaikille ilmoittautuneille suomalaisyhteisöille kutsun ensisijaisesti sähköpostitse viimeistään puoli vuotta ennen istuntoa.

4 § Suomi-Seura ry lähettää ensisijaisesti sähköpostitse viimeistään kuukausi ennen istuntoa kaikille ilmoittautuneille edustajille ja tarkkailijoille istunnon esityslistan kaikkine aloitteineen.

(*)